

Naujienų Antroji Dalis

NR. 341

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS

XII METAI

K. B. KRAUČIŪNAS

(Tęsinys)

Vienas agentas man siūlė pirkti nuosavus namus. Aš jo klausiau, ar jau atėjo ta gadynė, kad galima būtų pirkti namus be pinigų. Jis atsakė, kad dar ne. Tai aš jam pasakiau, kad galiu palaukti, kol ateis tokie laikai. Bet vieną kartą jis man įkalbėjo pirkti namus. Tas klausimas man buvo aktualus, nes nuomojant butą dažnai tekdavo kraustyti iš vienos vietos į kitą. Man atrodė, kad jo pasiūlytos sąlygos geros. Jis man pasiūlė įmokėti tik 500 dol., o apie taksus ir nuosimčius bankui, visai neminėjo. Tik, sako, vieną šimtą į metus atmokėsi skolos. Ir aš padariau taip, kaip toji dzūkė: "Gražiai prašė bernužėlis, susigundžiau". Taip ir aš susigundžiau. Namelis buvo dar naujas, prieš pusmetį pastatytas. Bet įsigijus namelį, padidėjo ir išlaidos. Vaikai jauni, reikėjo telefono. Dukterims pasišaukti vaikinų, sūnui merginos ir man pačiam būdavo patogiu, kai reikėdavo pasikalbėti su savo bendradarbiais vaidinimojais.

Kai nusipirkau namelį, į antrą savaitę bankrutavo mano dirbtuvė, ir aš netekau darbo. Gavau darbą greit kitur, bet jau beveik per pusę mažiau galėjau uždirbti. O namelis reikalauja ir šį tą pataisyti, o vaikai ne kiek nepadeda, nes jie patys ką užsidirba, vos išienka savo išlaidoms padengti. Vargau aš su tuo nameliu net tris metus, pagaliau nuėjau pas jo savininką, kuriam dar buvau antros paskolos kaltas 550 dol. ir pasakiau jam, kad aš išsikraustau ir palieku jam tą namuką: nebega-liu išsimokėti. Tuo kart jis man gražino sutartį, o aš jam gražinau savastį, ir ne cento negavau už namelį. Kai suskaičiavau kiek sukišau pinigų į tą namelį per tris metus laiko, tai išėjo po 82 dol. mėnesiui nuomos. Už tuos pinigus tais laikais būčiau galėjęs gyventi puikiausiame apartamente... Kai nusikračiau savo namų, tai vėl krausčiausi iš vieno buto į kitą, kol apsistočiau ant Glen Street, kur išgyvenau net 6 metus toje pačioje vietoje. Bet nežiūrint, kur gyvenau, niekuomet nenustojau dalyvavęs chore ir vaidinimuose. Visados atvykdavau į repeticijas, kurias vykdavo Brooklyne YMCA. Ten mes turėjome labai didelį kambarį repeticijoms ir susirinkimams veltui. Kai netekome to kambario, turėjome nuomotį pas lietuvius, kur reikėdavo mokėti už vakarą po 2 ir 3 dol. Tai buvo malonu dirbti lietuviybės darba, kad mūsų tautiečiai greičiau pralobtų...

1939 metais įvyko New Yorke pasaulinė paroda. Tais metais buvo linksma ten gyventi. Daug turėjome svečių iš kitų miestų, ir dažnai tekdavo nueiti į parodą. Daug teko užmegsti naujų pažinčių ir pamatyti naujų veidų. Dalyvavau ir lietuvių suruoštoje dienoje parodos metu, kur pasirodėme su dideliu sudėtinu choru, kuriam vadovavo J. Žilevičius.

Buvo atvažiavusi nedidelė ekskursija ir iš Lietuvos. Buvo atvykęs ir Jurgis Kiaunė, pas kurį būdamas Lietuvoje nakvojau ir uliojau. Aš jam atsilygindamas supažindinau jį su New Yorke miestu. Tai buvo linksmi metai iki 1940. Bet tai pačiais metais prasidėjo antrasis karas. Kiaunė vos spėjo išvažiuoti atgal į Lietuvą. Iš ekskursantų liko vienas geras lietuvis šerkšnas. Aš jį sudraudžiau ir nurodžiau, kur gauti darbo. Jis per tris savaites laiko išmoko siūti mašina — tai specialus darbas, kuriuo jis vėliau uždirbdavo gerų pinigų. Jis labai ilgai ilgėjos Lietuvos, bet pasiliko čionai ir daug veikdavo lietuvių tarpe, ypač unijoje. Po antrojo karo daug grįžo čia gimusių vaikų, kurie buvo išvežti į Lietuvą ir ten lankė mokyklas. Bet grįžę į Ameriką jie greit apsi-rato ir buvo geri lietuviai.

16. PAGERBIMO VAKARAS

1934 m. sukako lygiai 30 metų, kai pradėjau vaidinti Lietuvoje. O Amerikoje jau daugiau, kaip 25 metai, kaip vaidinu ir dainuoju visokioms draugijoms, be skirtumo, ar jos būtų katalikiškos, tautiškos, socialistiškos, kairiosios ar kitokios. Visokių pažinių organizacijose turėjau geriausių draugų. Tačiau ne viena tų draugijų nepagalvojo surengti man pagerbimo vakarą. Jie buvo visi lietuviai, ir aš dirbau lietuviybės palaikymo darbą. Bet kodėl jie mane norėjo pasisavinti? Būdavo sako: "Kad tu būtum nusistatęs mūsų pusėje, tai tu būtum vertas pagarbos žmogus. Bet tu bėgi nuo vienos srovės į kitą, tai kas gi gali tavimi pasitikėti". Bet aš neišbėgau pas

svetimus. Tiesa, aš pelniau sau duoną pas svetimus, bet likusį pelną pasidalydavau su lietuviais. Tada aš sugalvojau ir nusprendžiau surengti pagerbimo vakarą Kraučiu-nui už jo nuolatinį darbą meniniame darbe ir 25 metų proga Amerikoje. Pasirinkau veiklą, seno rašytojo dramą "Laimė iš svetur", slapyvardis "Keturakio".

Pasikviečiau vaidintojus, visokių srovių ir visokių pažiūrų žmones. Jie visi maloniai sutiko man pagelbėti. Tačiau vaidintojai niekad nesusirinkdavo visi į repeticijas: turėdavau jas atidėti arba praktikuotis su nepilnu sąstatu. Bet aš tuo nesistebiu: jie ne buvo kokie profesionalai ir nedirbo už pinigus, jie dirbo dovanai. Kartais žmogus, grįžęs iš darbo pavargęs ir pagalvoja... apseis šį kartą ir be manęs. Bet aš niekad nebuvau pavargęs. Dirbdamas dirbtuvėje, tik vakarais ir teturėjau laiko atlikti visus parengiamuosius darbus, repetuoti veiklą, ir dar pats rinkau programai skelbimus. Surinkau į programą daugiau, kaip 400 dol. skelbimų. Skelbimus daugiausiai gaudavau iš karčiamninkų, bet gavęs skelbimą, maždaug turi čia pat pusę pragerti. Čia tai būna pelnas kūnui ir sielai...

Rinkdamas skelbimus programai, tyčia susirašiau, kiek turėsiu išlaidų. Jų susidarė 212 dol. Programų atspausdinimas kainavo 94 dol. (Spausdino Vienybė). Vaidintojams daviau skelbimus dovanai. Daug kas kad ir žadėjo, bet neužsimokėjo. Iš karčėminkų už skelbimą renki po vaidinimo. Dažnai savininko nerandi namie, o saliu-nan įėjęs — dykai neišeisi. Tuomet yra proga dar pridėti prie išlaidų. Kartais saliu-nus rasdavau visai uždarytus ir išėjusius iš biznio. Tokia buvo nauda iš rinkimo programai ir kitiems parengimams, tik žmonės apsiimdavo dirbti už nuosimtį, bet to nuosimčio nebūdavo gana, reikėdavo ir savo pridėti. Kiek iš tos programos turėjau nuostolių — nežinau, tik pati programa liko atminimui.

Į vaidinimą žmonių susirinko apie 800. Turėjau pajamų, bet daug ir išlaidų.

Pelno liko tik 241 dol. O dirbau per 6 mėnesius. Pagaliau, išskaičius programos išlaidas, 212 dol., gryo pelno liko 29 dol. O kiek kalbėjo kai kurie, kad rengiau sau vakarą pasipelnęti ir pagerbti pats save!

Įdomu čia prisiminti ir kitokius pobūvius. Būdavo, tekdavo dalyvauti šeimų pobūviuose, kuriuos švėsdavo 25 metų sidabrinės ir 50 metų auksinės vestuvės. Pasikviesdavo ir mane, kaip dainininką padainuoti ir papasakoti, kokį anekdotą. Bet už vakarienę turėdavau užsimokėti, kaip ir kiti. Kur gi neisi, jei ten susirinkdavo visi geri ir pažįstami žmonės: namų savininkai, siuvėjai, bosai, klubų užveizdos, aludininkai, bartenderiai ir "jenitoriai". (Nesijuokit iš jenitorių, jie visi turi po kokius tris pianus savo sklepe)... Laike tokio pokylio būdavo kalbos. Būdavo, labai gražiai nušviesdavo jubiliantų gyvenimą, jų gražų sutarimą gyvenime, tačiau kai kurie netikėjo ir manė, kad po 25 m. gali kuris sukvailiot ir paimti antrą šliubą...

Kai pakviesdavo mane pakalbėti, aš pajuokaudavau, bet daug ir tiesos pasakydavau. Viena iš mano prakalbų buvo tokia: "Man labai malonu, kad jubiliantai taip gražiai sugyveno ir kad po 25 metų jie abu yra čia: vyras su ta pačia žmona, o žmona su tuo pačiu vyru. Tai yra labai gražu ir nieko stebėtino. Bet man teko būti tokioje puotoje, kur atėjo moteris tikrai viena. Kuomet žmonės ėmė klausinėti, kas atsitiko su vyru, ar jis nežinojo, kad jam buvo rengiama puota, tai kažkas atsakė: žinojo, bet išvažiavo grybauti, nes jam dar nesukako 25 metai, kaip vedęs, nes jo žmona buvo pabėgusi porai metų...

Kitą kartą priminiau, kad mes pražiopsom geriems žmonėms surengti staigmeną, kad ir tokiai moteriai, kuri jau 25 metai, kaip išteklėjusi ir turi ketvirtą vyrą, o pirmieji trys dar gyvi...

Vieną metą buvo užėjusi tokia tų banketų rengimo epidemija, kad jau kitiems nebuvo progos ne koncertą suruošti, ne veiklą pastatyti, bet kas šeštadienis ir sekmadienis būdavo užimtas "surprise party". Jie į tas "pares" įtraukdavo ir tokius žmones, kurie niekur neišeidavo ir patys stebėdavosi, kad tiek daug žmonių atėjo į vakarienę, ir sakydavo: "Ar jie negalėjo namie pavalgyti vakarienę?" Jiems tik tuo buvo siurprizas...

(Tęsinys 2-me pusl.)

S
I
A
U
R
U
O
J
U

T
A
K
E
L
I
U

ŽVILGSNIS Į LIBERALIZMĄ

(Tęsinys)

Ar buvo didesnis "svajotojas" už Kristų, kuris anais žiauriais, kuone barbariškais laikais, skelbė reikalą mylėti priešus. Tos meilės vykdymą, jis padarė sąlyga, būti išganytais. Šiandien priskaitoma keli šimtai milijonų krikščionių (apie 800) tačiau labai nedaug rasis jų tarpe tokių, kurie ne laikytų laisvamanybe nuostato mylėti priešus. Čia turiu galvoj bemaž visuotinę tylų samokslą nevykdyti šio Kristaus įsakymo.

Nebuvo istorijoje didesnio "laisvamanio" už kun. N. Koperniką (gyv. 1473-1543 m.), kuris "sustabdė" saulę ir įsukęs žemę ir kitas planetas, sviedė jas skrieti apie ją. Ne

vienas anais laikais nukentėjo dėl šios jo "laisvamanybės". Prieš 100 m. K. Marksas (1818-1883) ėmė skelbti didelių naujovių istorijos ir politikos mokslo, kuriomis labai pasipiktino valstybių ir Bažnyčių valdžios. Tačiau vėliau dalis jų naujovių buvo pripažintos primtinomis. Iš antros pusės, dalis K. Markso paskelbtų tiesų, kurias jo šalininkai laikė neginčytinomis dogmomis arba galutiniu mokslo žodžiu — jau seniai yra reviduojamos, atmetamos ar taisomos, kaip to rinčios didelių trūkumų. I. Newtonas (gyv. 1643-1727) buvo pasakęs, tartum paskutinį žodį mechanikos mokslo pagrindų srity. Šiandien reliatyvumo ir keturių dimensijų

(matavimų) gadynėje jau suabejota jo tiesų teisingumu. Jokia ideologija bei pasaulėžiūra nėra apsaugotos nuo kintėjimo dėsnio. Evoliucija vyksta jų viduje lėtai, kartais vos per ilgą laiką pastebimais judesiais. Kiekviena naujovė, t.y. naujos mintys bei idėjos, naujos tiesos, naujos teisės yra paskirų asmenų kūryba, jų veržimasis į laisvę.

Senovėje buvo kur kas mažiau saugu žmonėms gyventi, kaip šiais laikais. Pavojai glaudė, rišo juos į valstybes. Valstybė gi buvo viskas, paskiras žmogus bemaž niekis. Visuma, vienetą yra didesnis už daleles, iš kurių susideda visuma. Dėl to gyventojų nuotaika ir pažiūra buvo ta, kad valstybės gerovė stovi pirmoj vietoj, o paskui jau gali būti žiūrima ir paskirų žmonių naudos; kad asmens gyvenimas yra skirtas

tarnauti valstybei, Bažnyčiai ar kitom viešom institucijom. Neturįs asmens vertės žmogus buvo, tartum, suvalstybtas, sukolektyvintas, ir patalpintas į kurį nors luomą, aukštomis teisių sienoms atitvertą vieną nuo kito. Taigi nebuvo žmogaus asmens bendros, visuotinės idėjos bei sampratos, ir dėl to anais laikais negalėjo išsivystyti liberalistinis sąjūdis.

2. Liberalizmo priešaušris

Liberalizmo priešaušris siekia tolimus viduramžius, jų 13-14 šimtmetį, kada kilo humanistinis sąjūdis, o vėliau (15-16 šimt.) išsivystė renesanso sąjūdis, t.y. atgimimas meno, mokslo ir pasaulietinių nuotaikų šviesuomenėje. Viduramžių šviesuomenę sudarė bemaž dvasininkai, vienuoliai. Pasauliečiai tenai buvo negausūs (Tąsa 3 puslapyje)

(TĘSINYS IŠ 1-MO PUSL.)

Kai pasiūlydavo man bilietą į tokią puotą, tai juokaudamas užklauskau, kada gi man surengsite "Surprise Party", nes aš ir jau senokai vedęs. — Palauk, kitą metą tai jau tikrai surengsime tau banketą". Sulaukiau 35 m. Tai dar palauk, kai bus 40 m. Suėjo ir 45 metai ir vis aš dar laukiu vakariinės surengimo. Jaučiu, kad aš būsiu priverstas gyventi su ta pačia žmona iki 50 metų auksinio jubiliejaus. Bet jeigu jie atidės iki 75 m., tai aš ir sutinku palaukti...

17. MANO TURTAS AMERIKOJE

Rašydamas šią knygą, gyvenu pas savo jauniausią dukterį ir žentą Dainauskus. Bet dar neseniai, nes išgyvenau Brooklyne 44 metus. Ir dabar dažnai nuvažiuoju į Brooklyną apsilankyti. Laukuose gerai tik laukiniam žmogui gyventi. Aš be žmonių negaliu gyventi, o juo labiau lietuvių. Bet taip teko senatvėje pagyventi su vaikais. Visi žino, kad Amerikoje vaikai neatsilygina tėvams už išaušinimą ir išmokslinimą, kad jie daugiau laukia iš tėvų, kad jiems paliktum ir tą ką turi. Taigi ir aš pas juos negyvenu dovanai. Aš prisidėjau prie jų ir dar už šviesą ir šilumą prisidedu. Bet senatvėje kartais ir tenka pasiduoti vaikų globai. Vietą čia gyvenimui turiu neblogą. Turiu daug miško, visokių medžių. Yra čionai ir tremtinių — beržų iš Lietuvos, bet jie čionai nuliutuvę, kaip ir mano žentas: tie beržai čionai aprikę ir pajuodę. Mano žentas kai kuriuos vadina juodaisiais beržais, bet nežinia, ar jis supranta tai, kad lietuviškos atžvilgiu jis ir pats pajuodęs, kaip tas beržas... Savo dūšios išganymui jis eina pas "Airišį" ir vaikus vedasi, nes jis pats savimi nepasitiki vaikams duoti geresnį supratimą ir jis pats nežino, ar jis lietuvis ar kitoks. Kartą, kai jį užkalbinau prie svetimtaučių lietuviškai, tai jis man atsakė angliškai. Aš jo paklausiau, kodėl jis bijo kalbėti lietuviškai? Jis atsakė: "Aš nenoriu, kad mane vadintu polaku". Kas čia per skriauda, kad pavadins Polaku, jei pats nė polako nesi vertas...

Tik tiek gerai ten gyventi, kad galiu pasidžiaugti gamtos dovanomis. Vaikščiodamas po mišką, randu daug gamtinio meno. Radau čia senų šimtmečių obelių su tuščiaviduriu ir išaugusiom surambėjusiom šakomis, iš kurių padarau originalių formų lempoms kojų. Radau čia laukinių širšių lizdelį, kuris taip stebuklingai padarytas, kad ne jokia žmogaus ranka nesugebės taip atvaizduoti, kaip to menko vabalėlio suregžta ir sukurta. Lizdelis susuktas iš plonų apskritų nudžiuvusių žolelių, obuolio pavidalo, apregžtas vašku, o vidus išvedžiotas plonais, tartum šilkiniais, siūleliais. Iš karto pamaniau, kad išsiperėjusios paukštės lizdelis ir griečiau išmesti iš krūmo, bet tą patį momentą širšės spėjo įgelti man net tris kartus. Tik kitą dieną, kai jos apleido savo namelį, aš galėjau pamatyti, kaip jis subudavotas... Eidamas per mišką takeliu, pastebėjau prieš mane bėgančią paukštelę išskęstais sparneliais. Maniau, kad ji sužeista ir norėjau ją paimti į ranką, bet ji pabėgėjusi kiek pakilo ir nuskridusi ant šakelės, ėmė kutenti savo snapeliu pasparnes. Tuomet aš supratau, kad ji mane nuviliojo nuo savo lizdelio, kur jau buvo padėjusi kiaušinėlius perėtis. Kitą dieną suradau jos lizdelį žemai po krūmais, ir sudėtus kiaušinėlius. Neapgalvojęs pasakiau savo anūkams apie lizdelį: jie buvo tokie nekantrūs, kad bėgdavo

SIAURUOJU TAKELIU

dažnai pažiūrėti, kada išsiperės paukštukai. Paukščiukai tikrai išsiperėjo, ir aš, pro šalį eidamas, mačiau, kaip jie išsižioję laukia nuo savo motinos maisto. Už poros dienų radau lizdelį tuščią. Buvo klausimas, kas su jais atsitiko? Tuomet aš prisiminiau Lietuvą ir parašiau tokį eilėraštį:

Negudri paukštelė, kad krovei lizdelį
Po krūmais ant žemės, netoli prie tako.
Ten vaikšto dvikojai, laksto keturkojai
Ir plėšrūs sparnuočiai jus tyko ir seka...

Lietuva yra lygiai taip pat apsigyvenusi tarp dviejų plėšikų taip, kaip toji paukštelė. Lietuva taip pat augina savo vaikus, nežinodama, kas jais atsitiks. Aš pagalvojau tada, kad mes užaugę patekome į svetimas rankas, į svetimą kraštą. Gyvendamas svetimose šalyje, kad ir po daugel metų vis dėlto prisimeni, jog čia ne tavo kraštas, jog čia tau viskas svetima. Kiekviename žingsnyje prisimeni, kad didesnę gyvenimo dalį išgyvenai tremtyje. Niekad netikėjau, kad reikės savo gyvenimą užbaigti svetimame krašte...

Savo vaikams aš nieko nenoriu palikti. Jie patys turi susirasti savo gyvenimo kelią, kaip kad mes susiradome, a'vykę į šį svetimą kraštą. Jie neseka mūsų lietuviškais papročiais ir jie nenori kad mes primintume jiems kažkokią nežinomą Lietuvą.

Savo vaizduotėje aš palieku savo žentui mano kapą. Turiu aš čia tūkstančius nejudinamų akmenų. Radau ant vieno kalnelio labai gražiai nuskilusį akmens šoną, ant kurio aš iškaliau savo tris raides: K. B. K. Ar kas norės ar nenorės, bet tai bus mano kapas. Jie to akmens nešims ir tų raidžių neištrins. Žmogaus gyvenimas ir lieka tik vaizduotėje.

Dar viena ašsiminimą palieku toje vietoje, kur paskutiniu laiku gyvenau. Aš ten pasodinau tris egles. Tai liks mano operos "Eglė žalčių karalienė" vaidinimo atminimas; ji buvo suvaidinta Bostone, vaidmenį vaidinau "Gulbė Dievaitis" (Opera "Eglė žalčių karalienė" paimta iš pasakos. Trys mergaitės, išėjusios uogauti paliko savo skarą prie ežero kranto ir grįžusios rado gulintį ant skaros žaltį. Jos persigando, bet žaltys joms tarė: "Žalčio pavidalas yra baisus, bet nebijokit manęs, tuoj šalin nueisiu, jei prižadą gausiu, kad viena iš jūsų bus mano žmona. Seserys pradėjo tarp savęs tartis. Viena sako: "tu pasižadėk", kita — "tu pasižadėk", tuokart Eglė atsakė: "pasižadu". Ji nuėjo į ežero dugną ir surado palocius ir gyvendama susilaukė dviejų vaikų. Bet vis norėdavo lankytis žemėje. Žalys jai uždavė sudėvėti batukus, tuomet galės lankytis žemėje. Nors batai buvo geležiniai, bet ji sudėvėjo ir grįžo į žemę. Jai buvo įsakytas slaptas jo iššaukimas iš ežero, kuomet ji sugrįš. Bet ji pasisakė tą slaptąbę savo broliui, kuris, iššaukęs žaltį iš ežero dugno, mūkiro jam galvą. Eglė nuėjusi prie ežero šaukė savo vyrą: "Jei esi gyvas, pasirodyk pieno putoje, jei esi miręs pasirodyk krauju". Kuomet pasirodė ant ežero kraujas, Eglė apkabino savo vaikus ir visi virto eglėmis...).

Baigdamas šią knygą, noriu pareikšti visuomenei, kad didesnę savo gyvenimo dalį išgyvenau svetimame krašte, bet savo dvasioje visą laiką gyvenau Lietuvoje.

K. B. Kraučūnas,
vasario 20 d., 1956 m.
Florida

(GALAS)

(Tęsimys iš 2-ro pusl.)

sūs skaičium ir mažo svorio.

Viduramžiams būdinga yra pažiūra: pasaulis arba kūniškas gyvenimas yra nuodėmingi. Nėra žmogaus be nuodėmės. Gyvenimo uždavinys, paskirtis ir tikslas yra pelnyti savo darbais sielos išganymo. Visa kita yra niekam verti pasaulietiški dalykai. Bet ir jie turi ryšio su sielos išganymu, nes jie dažniausiai kliudo eiti išganymo keliu. Be atgailos už nuodėmes nieks nebus įleistas į dangų. Kas ten nepatenka, turi būtinai eiti į pragarą. Kadangi nėra saiko atgailai, nes nežinia kada susidaro pakankamas kiekis atgailos už kiekvieną nuodėmę, ar už visas kartu, tai kiekvienas žmogus nuo jaunystės iki mirties kiekvieną dieną ir valandą be pertraukos turi daryti atgailą. Dievui patinka atgaila pavidale askezės, t.y. darymo savo kūnui kančių ir nepatogumų pav. plakimo savęs, nešiojimo odą graužiančių drabužių, badavimo ir pan. Krikščionybė esanti Dievo betarpiu apreiškta religija. Visos tikėjimo tiesos, sielos išganymo kelias, dorovinės prievolės, nustatytos paties Dievo ir dėl to jos nesvarstytinos, kad nekiltų mažiausios abejonės. Pasaulietinė filosofija ir kiti mokslai esą tik teologijos tarnai. Jiems leidžiama ieškoti bei daryti papildomus aiškinimus bei įrodymus parėmimui Dievo apreiškimų dogmų. Dievas yra padavęs dvasininkam dangaus raktus. Bažnyčia yra privalomas autoritetas. Kas drįsta nesutikti su kuria nors Bažnyčios mokslo skelbiama tiesa, tas pasireiškia padaręs didžiausią piktdarybę. Jis yra Dievo Trejybės priešas, tikinčiųjų sielų suvedžiojtojas ir jų žlugdytojas. Jie nesugeba logiškai tikėti ir samprotauti. Jie yra ne tik Bažnyčios, bet ir karaliaus (valstybės) priešai. Jie turi būt šių abiejų valdžių persekiojami ir baudžiami. Tolerancija arba pakanta kitatikiams, tiems Dievo ir tikinčiųjų priešams, yra nedovanotina klaida.

Čia suminėti tik kai kurie ano laikmečio žmonių tikėjimo bruožai. Tokia buvo viduramžių religinė nuotaika. Tačiau žmonių masė, kurio luomo ar sluogsnio ji bebūtų, visuomet lieka ištikima žmogaus prigimčiai: pasvirus į savinądą bei savivalią. Nuolatinis stovėjimas Dievo akyvaizdoje, kasdienis mąstymas apie mirtį ir laukimas baisaus teismo, yra nepakeliama našta minios žmogui, kuris, tartum, žino, kad Dievo teismas nėra bausis, nes jis teisingas. Baisus teismas yra tik savivalio, jokių principų bei nuostatų nesilaikančio teisėjo, kuris grėsia nekaltą pakaltinti ar paskirti jam neužtarnautą sunkią bausmę.

Tokioms nuotaikoms esant kilo humanistinis sąjūdis, kurio užuomazga yra tokia:

13 šimtmetų užsibaigė Kry-

žiaus karai dėl išlaisvinimo Šventos Žemės (Palestinos) iš pagonių okupacijos. Jie tęsėsi su pertraukomis apie 250 metų. Per tą laiką europiečiai susipažino su Mažosios Azijos, Sirijos, Palestinos, Egipto kraštų gyventojais, užmezgė prekybą ir pradėjo keistis įvairiomis žiniomis.

Pelninga prekyba reikalauja didesnio kiekio prekių, didesnio skaičiaus gamintojų, įrankių, patalpų ir t.t. Prasi-dėjo augimas miestų, kaipo prekių gamybos, prekybos ir didesnio saugumo centrų. Miestuos pradėjo kurtis mokyklos ir net universitetai. Miestai tapo ir kultūros centrais. Pajutę savo reikšmę valstybei, miestelėnai pradėjo kovoti su feodalais-didikais, kuriems miestai priklausė ir įsigijo didesnę ar mažesnę savivaldą, autonomiją. Prekyba, amatai ar kito-ki verslai, yra skirti daugiausiai žemiškiems reikalams. Jų veiklos pagrindas — turtas bei pelnas. Todėl gyvenimas šioje žemėje jiems neatrodė "ašarų

pakalnė". Turtingi miestelėnai siekė laisvės.

Tokioms ūkinėms sąlygoms esant, arabai sudomino dalį

Europos šviesuomenės likučiais turimų raštų iš senovės Graikų kūrybos. Susidomėję ta

(Tęsimys 5-me pusl.)

KENČIANTIEJI NUO
ARTRITO!

suteikia palengvinimą
tą pačią dieną!

100 Tablets \$2.49

300 Tablets \$5.95 600 Tablets \$9.95

KENČIANTIEJI NUO
SINUSITO!

Pahandykite naujas

\$2.98

gaunami

UNION DRUG STORE

35th St. ir Halsted St.

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE JŲSŲ
INSULIACIJOS
PROBLEMAS

Dabar yra laikas
įrengti savo namą
žiemai.

Mes turime išdirbtą
reputaciją pilno pasi-
rinkimo A-1 rūšies
tako lentų ir namams
materialų

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

3039 SOUTH HALSTED STREET

Tel.: VICTORY 2-1272

STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI.

DABAR JAU METAS

PAGALVOTI APIE

JŲSŲ SANTAUPŲ SAUGUMA

Žemiau išvardintieji dalykai padaro STANDARD
FEDERAL stipriausia ir labiausiai pasižymėjusia
Chicagos taupymo bendrove:

- 1 Virš 44 milijonai dolerių investuota į Government Bonds ir veteranų mokičius, dalimi garantuotus U. S. valdžios įstaigos.
- 2 Turtas virš \$58,000,000.00
Atsargos Fondas virš \$ 5,000,000.00
- 2 Nuo 1909 metų visada išmokėjome pagal pareikalavimą.
- 4 Federal Savings and Loan Insurance Corporation bei Federal Home Loan Bank sistemos narys,
- 5 Sumažink rūpesčius. Taupyk saugiai. Visuose skyriuose mes mokame vienodą dividendą.

Darbo valandos: Kasdien nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų, įskaitant šeštadienius.
Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 valandos vakaro.
Trečiadieniais visai neatidaro.

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOV'T.

JUSTIN MACKIEWICH, Prezidentas

Standard Federal Savings

AND LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)

PHONE: Virginia 7-1141

MENO ŽINIOS

Tvarko MIKAS ŠILEIKIS

1957 m. reprezentacinė meno paroda Chicagoje

Remiama Chicagos Meno Instituto, mero Richard J. Daley ir dailininkų organizacijų 1957 metais yra rengiama Navy Pier patalpose Chicagos dailininkams reprezentacinė meno paroda. Ji yra rengiama dėl to, kad ligi šiol visos meno srovės negalėjo po vienu stogu sutilpti ir negalėjo patenkinti nei dailininkų, nei visuomenės. Žemiau spausdiname parodos direktoriaus p. Victor M. Perlmutter laišką ir paduodame smulkesnes informacijas, kad lietuviai dailininkai žinotų ir pasiruoštų.

Mielas dailininke:

Chicagos dailininkams yra rengiama svarbi meno paroda 1957 m. vasario 12 d., kuri tęsis iki vasario 26 d. Navy Pier patalpose. Sponsorai yra Chicagos meras Richard J. Daley, Meno Institutas ir Chicagos Meno organizacijos.

Ši paroda yra ruošiama be *jury komisijos*. Durys yra atdaros visiems dailininkams ir skulptoriams, ne jaunesniems, kaip 18 metų amžiaus, kurie gyvena Illinojaus valstybės ribose ir netoliau, kaip 100 mylių nuo Chicagos.

Ši paroda žada būti reprezentacinė, nes tokios iki šiol Chicagos miestas neturėjo. Modernistai ar realistai, išėję meno mokslus, gali siųsti savo kūrinius parodai demokratiniais pagrindais, kad visuomenė galėtų pamatyti daugiau meno kūrinių.

Chicagos Meno Institutas šiai parodai paskyrė \$7,225 premijomis, kurias paprastai Chicagos dailininkams skirdavo Meno Instituto ruošiamose metinėse parodose. Institutas taip pat padeda finansuoti parodos rengimą. 23 premijas paskirs tys nepriklausoma, kompetentiška jury komisija. Premijuoti darbai arba laimėjusieji specialius pažymėjimus (viso 50), bus išstatyti ruošiamoje Meno Instituto parodoje 1957 m. gegužės 8 d., kuri baigsis tikrai birželio 9 d.

Mes organizuojame, sako parodos komitetas, bendruomenę, kad ji padėtų mums surengti šią didelę parodą. Meno organizacijos, meno skyrių bei grupių vadovybė, kolegijos ir universitetai Chicagos srityje, švietimo ir visuomenės įstaigos veiks kaip rėmėjai bei pritarėjai. Pilnas rėmėjų sąrašas bus paskelbtas vėliau.

Meras Daley išreiškė pageidavimą atgaivinti kultūrinį gyvenimą Chicagoje. Jeigu plačioji visuomenė susidomės šia paroda, tai mes tikime, kad atsiras galimybė įsteigti nuolati-

nę galeriją — Municipal Art Gallery. Tokiu būdu atsirastų progų šio miesto dailininkams parodas ruošti, o kartu mūsų visuomenė galėtų geriau vertinti ir pažinti meną. Labai svarbu, kad visi mes prisidėtume kuo nors, kad ši pirmoji paroda būtų sėkminga. Visi dailininkai gali daug padėti prisijusdami savo geriausius kūrinius. Paroda bus plačiai garsinama vietos ir kitų miestų laikraščiuose.

Su pagarba,
Victor M. Perlmutter
Direktorius

NURODYMAI

- 1) Galima siųsti du kūrinius
 - 2) Gavusieji blankus turi juos gražinti ne vėliau, kaip 1956 m. gruodžio 28 d.
 - 3) Be blankų darbai nebus priimami.
 - 4) Reikės mokėti \$2.50 už kiekvieną kūrinių (apdraudos ir patarnavimo išlaidoms padengti). Blankus reikia siųsti kartu su pinigais adresuojant "1957 Chicago Artists NO-JURY Exhibition", Victor M. Perlmutter, 306 S. Wabash Ave. Room 1417, Chicago 4, Ill.
 - 5) Darbus reikės pristatyti Navy Pier North Hall 1957 m. vasario 2, 3 arba 4 d. (vėliau nepriims) valandomis nuo 9 r. iki 8 val. vakaro. Sekm. iki 4 val. p. p.
 - 6) Už parduotą darbą atskaitys 20%.
 - 7) Galima siųsti aliejų, akvarelę, grafiką, skulptūrą ir kt.
 - 8) Arbatėlė dailininkams ir svečiams bus vasario 11 d. nuo 6 val. iki 10 vakaro.
- Paroda atsidarys vasario 12

d. ir tęsis iki vasario 26 dienos. Lankymo valandos kasdien nuo 10 v. ryto iki 8 val. vakaro. Sekmadieniais — nuo 10 v. ryto iki 4 val. popiet.

Čikaga laukia A. Rūkštelės parodos

Šie 1956 metai lietuvių tremties gyvenime bus atžymėti kaip didelių kultūrinių laimėjimų metai, atseit, Kultūros Fondo įsteigimas, Dainų Diena, Kultūros Kongresas, naujų lietuviškų mokyklų ir gimnazijų atsiradimas, ALDS-gos įsikūrimas. Vien JAV dešimt dailės parodų aiškiai sako, kad lietuviybės nykimas sulaukylas ir pamažu, nors ir sunkiai, kultūrinėje srityje einame pirmyn.

Čikagiškiai dar neužmiršo įvykusios Religinio meno parodos; gerai nuteikti ir pavienių dailininkų meno parodomis ir pagaliau grupinė paroda Windsoro miesto meno muziejuje tikrai paliko mūsų taurių pavyzdžių, rodančių, kad tremties dailininkas dar nemirė, kad jis dar kuria nors ir nuvogdamas nuo savo poilsio valandas.

O dabar baigiantis metams, čikagiškiai turės retos progos pamatyti dailininko Antano Rūkštelės kūrinius. Parodą ruošia Amerikos Lietuvių Dailininkų Sąjunga, kuri numatyta atidaryti gruodžio 1 dieną vienoje Lietuvių Auditorijos salių.

Malonu pažymėti, kad dailininkas A. Rūkštelė yra žinomas ne tik kaip tapytojas, jis yra žinomas ir kaip istorikas, tuos mokslus baigęs universitete.

Aišku, kad čikagiškiams bus įdomu pasižiūrėti į A. Rūkštelės kūrinius, kuriuose jis taip vaizdžiai perduoda saulės nusvilintas Australijos prerijas ir tas vietas, kur likimas priglaudė tūkstančius iš tėvynės ištremtų mūsų tautiečių. Be abejo, mus daugiau domina savo krašto padangių gamta, į kurią dailininkas įdėjo tiek sielos ir meilės. Meno mėgė-

jams bus gera proga iš arčiau pasižiūrėti į A. Rūkštelės darbus ir juos palyginti su kitų mūsų dailininkų nutaptais Lietuvos peizažais.

Tapytojas A. Rūkštelė ištikimas senoms meno tradicijoms, nepasekęs iš Paryžiaus ir kitur ateinančiomis naujomis srovėmis, pajėgė sukurti vien tremtyje arti pusketvirtą šimto spalvinių peizažų, portretų, naturmortų, kurie jį atestuoja kaip pilnai subrendusį ir nusistovėjusį pajėgų tapytoją.

A. Rūkštelė meno parodose pasirodė jau 1931 m. Lietuvoje, taigi dabar jis jau gali pasidžiaugti savo 25 metų kūrybine sukaktimi, tačiau toji sukaktis yra dviguba, nes tuo pat metu jam sukanka 50 metų amžiaus. Ypač gausi kūryba buvo šio dailininko tremties metais. Jau Vokietijoje matėme jo darbus Miuncheno, Niurenbergo, Ansbacho, Hanau ir kt. meno parodose. Australijoje A. Rūkštelė taip pat labai sėkmingai dalyvavo įvairiose meno parodose, kaip: Adelaidėje, Melbourne, Sydneyje ir kt. Ne tik lietuvių spauda palankiai yra atsiliepusi apie šį taip talentingą dailininką, bet jo kūrybinius gabumus pastebėjo ir Vokietijos Australijos ir kt. spauda.

Reikia manyti, kad čikagiškiai mokės tinkamai įvertinti šio mūsų dailininko pasiekus kūrybinius laimėjimus.

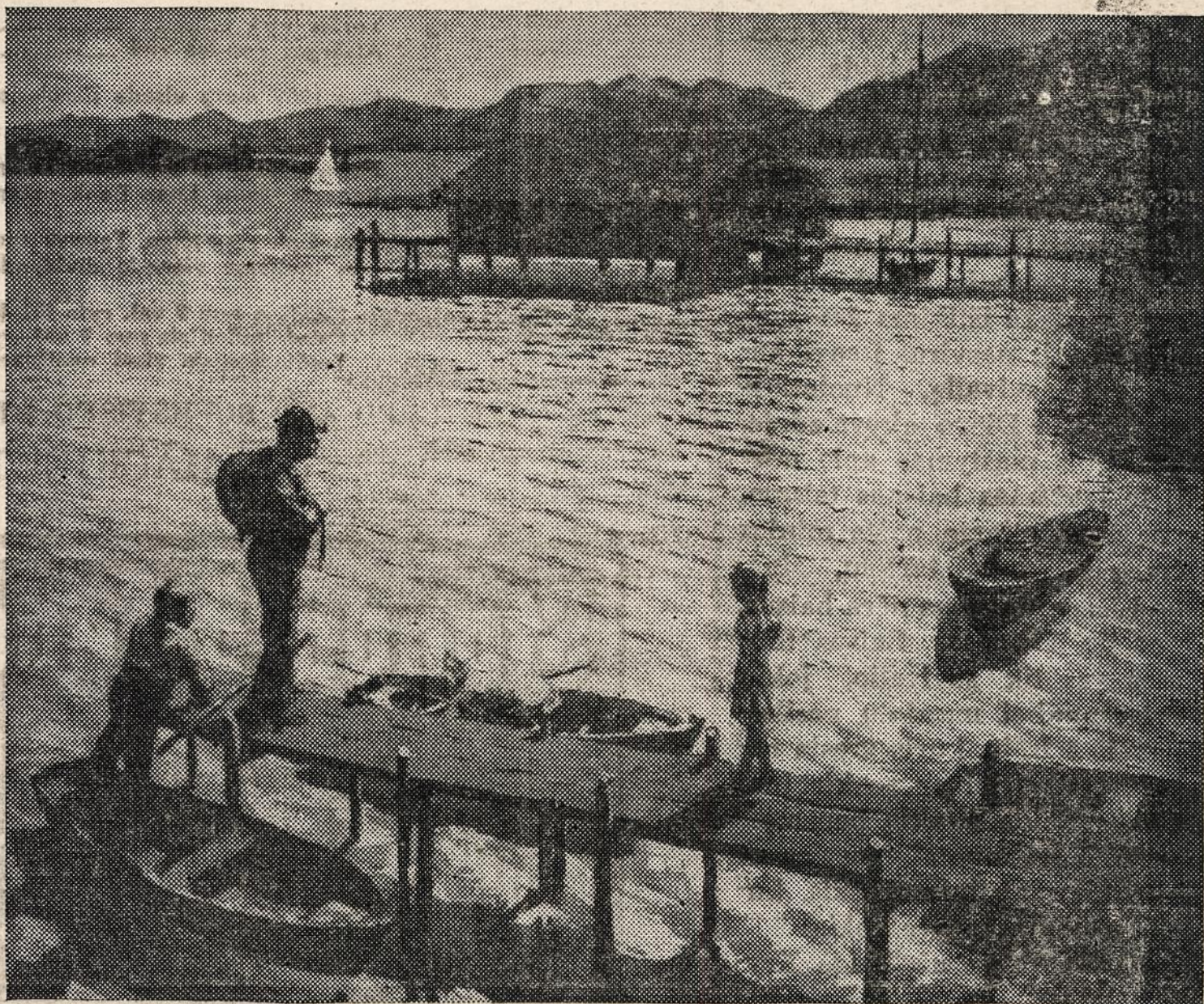
Dail. A. Rūkštelė yra ALDS-gos narys.

P. Ž-ka

ALDS-gos susirinkimas

Amerikos Lietuvių Dailininkų Sąjungos visuotinis narių susirinkimas šaukiamas šį šeštadienį, lapkričio 24 dieną, Lietuvių Auditorijos salėje, 3-čiame aukšte. Šiame susirinkime bus Sąjungos pusės metų sukakties aptarimas ir veiklos gairių nustatymas. Pradžiai 5 val. popiet. Visi nariai kviečiami atvykti.

Valdyba

A. RUKŠTELĖ — "Prieplauka"

(Atkelta iš 3-čio pst.)

naujove, jie atrado vienuolynų ir bažnyčių rūsius ar palėpėse daugiau panašių raštų. Visi, kurie studijavo ir gilinosi į tuos raštus, įgavo humanistų vardą. O ta įtaka pasaulietiško kryptim, kurią padarė viduramžiams humanistų veikla, buvo pavadinta humanizmu. (Šiandieninis humanizmas neturi nieko bendra su viduramžių humanizmu. Šiandieninis humanizmas yra min-kštos širdies filosofija; tai pažiūra į žmogų kaip į švelnią, trapią, bet vertingą būtybę, reikalaujančią meilės, nuoširdaus atvirumo, paramos; tai vykdymas Kristaus dorovės nuostatų).

Tomis antikinio pasaulio idėjomis, vaizdais, pažiūromis į visatą ir į žmogų, humanistai atgaivino niūrią akmenuotą viduramžių "ašarų pakalnę". Jie, tartum, prakirto duris ir langus antgamtės pogrindį žemėje. Ten besikankinantieji nežinomam atgailos kiekiui ir belaukiantieji baisaus Dievo teismo išvydo giedrą melynę, neaprepiamą akirati, sąžinės varijamą žmogaus kūrybos galia. Tada ir Dievas neatrodė toks rūstus. Padvelkus humanistiniam, pasaulietiniam lietuvi "ašarų pakalnę" sužydėjo nuostabiais renesanso meno kūrinių, tartum, prasidėjo naujos gadynės pavasaris.

Humanistų domėjimasis antikiniais (graikų bei romėnų kūrinių) buvo tik asmeninis jų protui ir jausmams malonumas bei intelektualinė pramoga. Religijos požiūriu krikščionybė, kur kas aukščiau stovėjo už pagonybę. Škaitymas pagoniškų raštų nesudarė pavojaus Bažnyčiai, nes neįmanoma buvo gražinti stabmeldybės. Todėl Bažnyčios vadovai, būdami pro pirštus žiūrėjo į humanistų žavėjimąsi pasaulietinio pobūdžio senovės raštais, kaip į lengvas kasdienės nuodėmės. Juo labiau, kad tuose pagonių raštuose buvo ir labai gilių ir kilnių minčių, naudingų krikščionybei.

Tačiau pagoniškų kūrinių pasaulietinis turinys, žemiškos laimės vaizdai darė įtakos. Ne vienam humanistui kilo mintis, kad sielos ir kūno reikalai turi būti tam tikro pusiausvyroje, kad reikia atiduoti sielai, kas sielos ir kūnui kas yra kūno, kad mokslo ir meno kūryba nėra tuščia pramoga, bet darbas Dievo garbei ir dalimi atstoja atgailą. Humanizmas nebuvo kokis ideologinis sąjūdis, siekias pakeisti ką nors Bažnyčios moksle ar bendruomenės santvarkoj. Humanistai pradėjo trauktis ir kitus traukti iš "ašarų pakalnės" ir nuo paniekos kūnui bei askezes, kaip atgailos būdo. Humanistai kūrė naujas "sodybas" ten, kur vešli gamta, platus įvairus reginys, marios spalvos, garsai, kur nerūpestingai žaidžia vaikai, kur neturėdami aistrų bei kančių žmonės džiaugsmingai garbina Visagali.

Humanistus turėjo stebinti tiek Graikijoje, tiek Romoje tolerancija, pakanta kitatikiams, t. y. nebuvimas viešo autoriteto, kuris nustatinėtų gyventojams mintijimo rėmus ir prievartos būdų dėtį į jų mintijimą privalomą tam tikrą turinį.

Ilgėdamiesi minties laisvės, humanistai, tartum, prakasė mažą griovelį pasaulietiško srovei tekėti į viduramžių šviesuomenę. Didėdama toji srovė graužė griovelį ir po kelių šimtmečių, šiandien pasaulietinės nuotalkos turi persvarą žmonių kultūroje. Tokis greitas religinio jausmo sunykimas nėra džiuginanti apraška. Formalus atlikimas Dievo kulto ir bereliginumas yra būdingi šių laikų masėms.

Vėliau pačių humanistų tarpe atsirasdavo tokių, kurie priešdavo skirtingų pažiūrų bei tiesų, nesuderinamų su Bažnyčios mokslo. Jie atsistodavo tragiškoj kryžkelėj: 1) arba slėpti savy, niekam neskelbti atsiskleidusios tiesos, kurios teisingumu jie įsitikinę, išsižadėti jos ir veidmainingai nusilenkus klaidai, išgelbėti savo kūno gyvybę.

2) arba pasilikus ištikimiesiems tiesai, nurodinėti Bažnyčios mokslo klaidingas vietas, nurodyti skirtingą sielos išganymo kelią ir tuo pačiu tapti heretiku ir patekti inkvizicijos teismui.

Kas darytina tokiais atvejais, kada susiduria priešingi socialiniai pradai? Likti ištikimam savo išpažįtamai tiesai, savo tikėjimui. Priešingos nuomonės, atrodo, nėra.

Kristus, kurs pasisakė esąs šviesa, kelias, tiesa ir gyvenimas, ir ne šio pasaulio karalius, turėtų būti visiems parvyzdžiu: "pažinkite tiesą ir tiesa padarys jus laisvus". "Visos nuodėmės bus jums atleistos, išskyrus nuodėmę prieš šv. Dvasią", "Juk ką padėtų žmogui, jei jis laimėtų visą pasaulį, bet prarastų sielą".

Panašiai tragiškoje būklėje buvo ne tik pirmųjų amžių krikščionys, bet ir visi kituose kraštuose kada nors atskilę nuo vadovaujančios valstybės titybos. Taip darė stabmeldžiai. Taip darė viduramžių karaliai, vadovaujami nepaprastai išgalėjusios Bažnyčios, kuri stengėsi prievarta nuvaryti sielas į dangų, įgyvendinti teokratiją, o paskui ir pačią Dievo karalystę žemėje. Taip darė magometonai kitatikių atžvilgiu. Ar ne taip daroma Sovietų Sąjungoj su krikščionimis, kurie visi iš anksto laikomi neperauklėjimais komunistinio priešais?

Kristus išpėjo nenaikinti (raugiu) piktžolių iki pjūties. "Man kerštas; aš atsilyginsiu", pasakė jis. Jo pirmtakas Jonas mokė: "niekam nedarykit prievartos, neskriauskit". Apaštalai ir Bažnyčios tėvai ar daktarai neprileido galimybės, kad meilės religijos, meilės priešų religijos išpažintojai susiteptų kitatikių krauju. Tik šv. Augustinas (gyv. 354-430),

(Tęsinys 8-ame pusl.)

Lietuviški Kalėdų Atvirukai dėžutė \$200
Lietuviški Laiškai dėžutė \$100

Jei negaunate krautuvėse, tai kreipkitės pas:

ELLEN PUTRIS
1808 SO. 49th AVE., CICERO, ILL.

NAUJI LIETUVIŠKI REKORDAI

Po \$1.00 vienas:

Žygis i Vilnių ir Pakirsiu Berželi Vyrų Oktetas "Aidai"
Šlama Šilko Vėjas ir Ramų Čia Gyventi Radio Kvartetas "Rūta"
Kur Bėga Šešupė ir Draugai i Kovą Choras
Karvelėli ir Jūra Choras
Linksmų Laikų Polka ir Koja, Koja Polka Orkestras
Paskutinis Sekmadienis—Tango ir Vyrai Užkim—
Fokstrotas Solo, Šabaniasukas
Kanarkų Fokstrotas ir Nutilk, Širdie—Tango Solo, Šabaniasukas
Tykiai Nemunėlis Tekla ir Visur Tyla Solo, Babravičius
Griuvėsių Gėlėle ir Našlaitės Kapas—Duetas: Pupų Dėdė ir Dėdienė
Tu, Lietuva ir Drulia: Duetas Pupų Dėdė ir Dėdienė
Kai Aš Turėjau ir Kam Šeri Žirgelį—Duetas: Vanagaitis ir Olšauskas
Marcinkonių Polka ir Virginijos Polka Orkestras
Dariau Lyseles ir Jonelio Polka Solo, Šaukevičius
Vainikas I ir II dalis Lietuviškų melodijų pynė
Geismai ir Svajonės ir Oželis Kvartetas su Orkestru
Gyvenk, Juokis ir Mylėk ir Dzinguliukai Duetas su Orkestru

Po \$1.50 vienas:

Klumpės ir Vežė Mane iš Namų Budriūno Vyrų Kvartetas
I Kovą ir Gyvenimo Aidu ir O, Dalele Budriūno Vyrų Kvartetas
Valsas, Žvakė ir Plaštakė Budriūno Vyrų Kvartetas
Subatos Vakarėli ir Tėvynei Budriūno Vyrų Kvartetas
Alutis ir Šauksmas Budriūno Vyrų Kvartetas
Žemaitiška Liaudies Daina ir Subatos Vakarėli Švedo Ansamblis
Apie Palvą Arkli ir Kikilis Švedo Ansamblis
Nudavė Dukrėlę ir Aviža Prašė Solo, R. Marijošius
Bankarolė ir Sutemo—Duetas Izabelė Motekaitienė ir Alė Kalvaitytė
Žvaigždėlės ir Temsta Dienelė—Duetas Izabelė Motekaitienė ir Alė Kalvaitytė
Čigonės ir Nokturnas—Duetas, Izabelė Motekaitienė ir Alė Kalvaitytė
Tyliają Naktį ir "Sveikas Jėzau Gimusi—
Solo—Izabelė Motekaitienė su vargonais
Gul Šiandieną ir Linksmą Giesmę Solo—Izabelė Motekaitienė su vargonais

Rekordus siunčiame ir paštu į kitus Amerikos miestus ir į kitas pasaulio valstybes. Amerikoje pašto ir supakavimo išlaidoms siųskite ekstra \$1.50, Kanadon—\$2.50. Į kitas valstybes proporcingai daugiau. Siųsdami rekordų užsakymus, siųskite ir money orderį kartu. COD rekordų nesunčiame.

Naujos Lietuviškos Kalėdinės atvirutės po 10 centų viena. Už \$1.00 gausite 12 Kalėdinių atviručių, su prisiuntimu.

JOS. F. BUDRIK FURNITURE, INC.

3241 South Halsted Street
CHICAGO 8, ILLINOIS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

106 W. 7th Ave., Gary, Indiana. Tel. TU 5-9435

Istaiga atdara kasdien nuo 11:00 iki 7:00 p. m.

2130 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill. FR 6-0433

Istaiga atdara kasdien nuo 9:30 iki 5:30. Pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 8:30 p. m.

Foreign Parcel Service — T. Jedrzejak & Co.

Siunčiame dėvėtus ir naujus drabužius, medžiagas, vaistus ir maisto produktus. Senus ir naujus daiktus priimame ofise. Visi siuntiniai siunčiami su jau apmokėtu muitu ir pristatymas garantuojamas. REIKALAUKITE KATALOGŲ. Kiekvienas siunčiamas paketas yra pilnai apdraustas. Svoris ribojamas iki 22 svarų paprastu paštu arba oro paštu. Pristatymo laikas oro paštu — 2-3 savaitės. Paprastu paštu — 2-3 mėn. Jūsų giminės Lietuvoje gaus siuntinius absoliutiškai be jokių primokėjimų. GALIMA SIŪSTI IR PAŠTU. Nereikia tartis dėl atvykimo. SEKMADIENIAIS Uždaryta

• Padėkime artimiesiems Lietuvoje ir Sibire

Laikas susirūpinti, kad mūsų artimieji turėtų sotų kalėdinį stalą ir tinkamą aprangą. Pasinaudokite mūsų lietuviškų, sąžiningų ir pigių patarnavimų, užsakydami maistą, vaistus, avalynę ir angliškas medžiagas, ir pasiųsdami savo supakuotus siuntinius iki 19 svarų neto. Išsirinke patinkamus siuntinius kartu su adresais ir money orderiais pasiųskite mums, ir Jūs šie siuntiniai su dėkingumu minėsite Jus. (Į Azijos Sibirą \$1.40 daugiau). Garantuojame 100%.

No. 8 20 sv. cukraus	\$13.34	No. 36 2 sv. kumpio	\$31.95	No. 38 20 sv. ryžių	\$18.17
No. 9 20 svarų K. Tauku	\$23.00	2sv. Salami dešros		No. 40 15 sv. bec. lašinių	\$26.00
No. 22 2 sv. gr. pupelių kavos	\$29.61	2 sv. bec. lašinių		5 sv. Salami dešros	
1 sv. 2 ozs. šokolado		2 sv. 3 ozs. K. Tauku		No. 30 20 sv. 1 rūš. K. miltų	\$14.66
2 sv. sviesto		1 sv. pupelių kavos		No. 31 5 sv. 1 rūš. K. miltų	\$18.11
4 sv. 7 ozs. ryžių		2 sv. sviesto		5 sv. cukraus	
2 sv. 3 ozs. bec. lašinių		1 sv. cukraus		5 sv. ryžių	
4 sv. 7 ozs. K. Tauku		1 sv. pieno miltelių		4 sv. 7 ozs. K. Tauku	
1 sv. 2 ozs. muilo		1 sv. šokolado			
1 sv. arbatos		14 ozs. kokavos			
1 sv. 2 ozs. Sk. muilo		15 ozs. razinkų			
		200 cigarečių			
		Chesterfield			

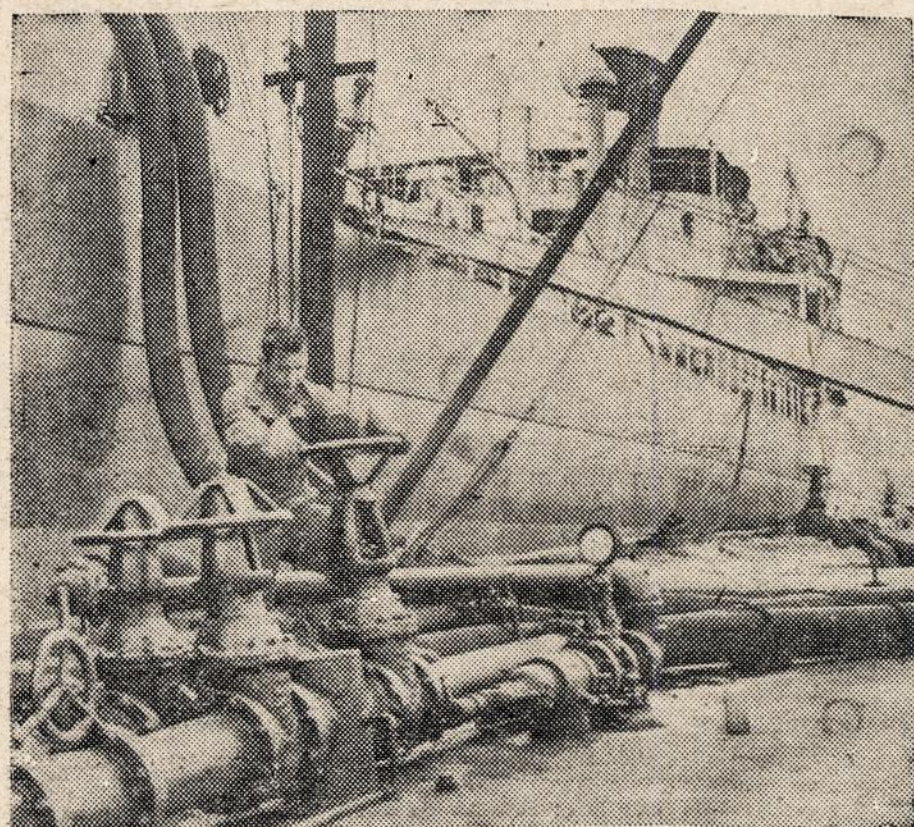
DIRBAME KASDIEN NUO 9-6 VAL.

PATRIA GIFT PARCEL COMPANY

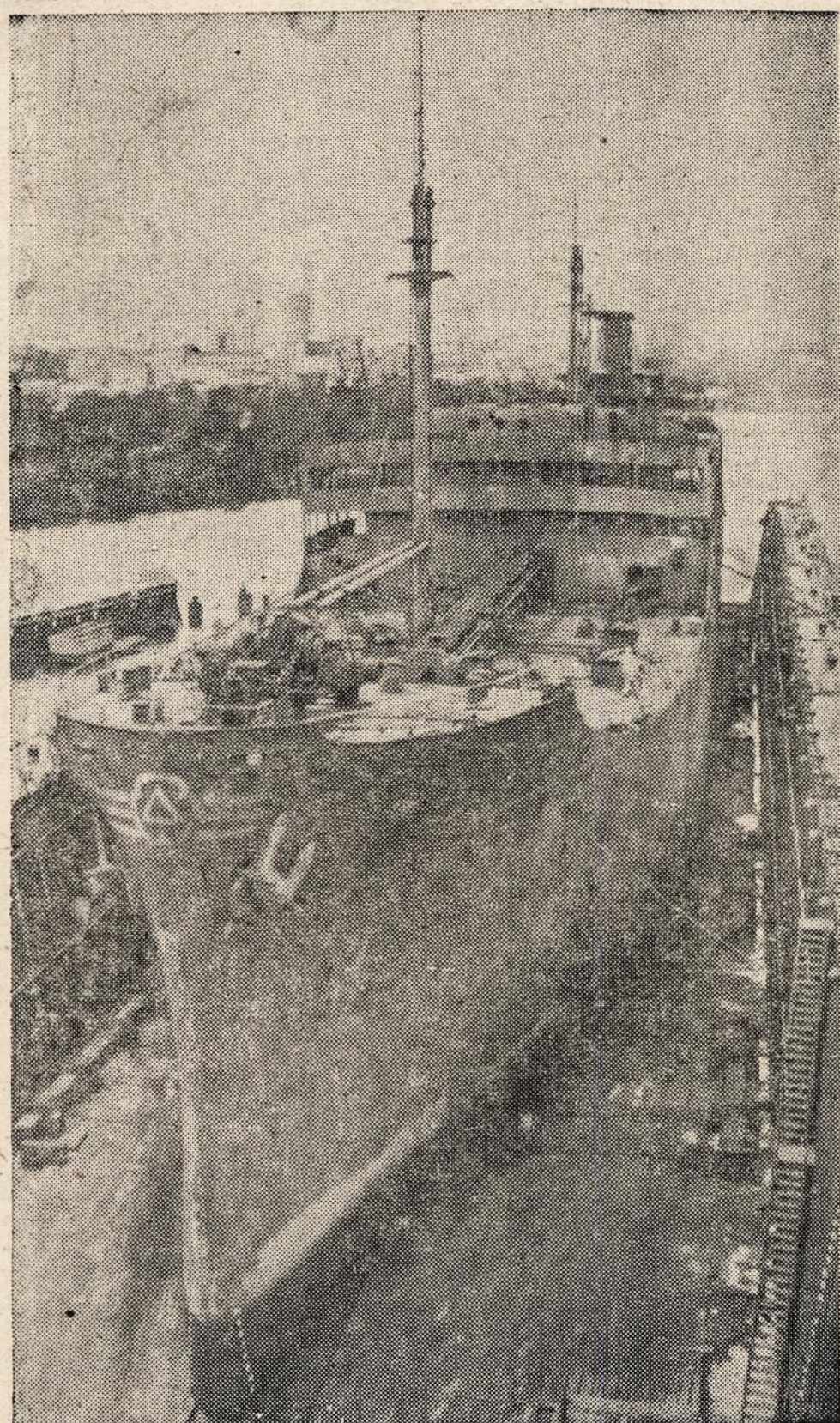
3741 WEST 26th STREET, CHICAGO 23, ILL. Tel.: CR 7-2126

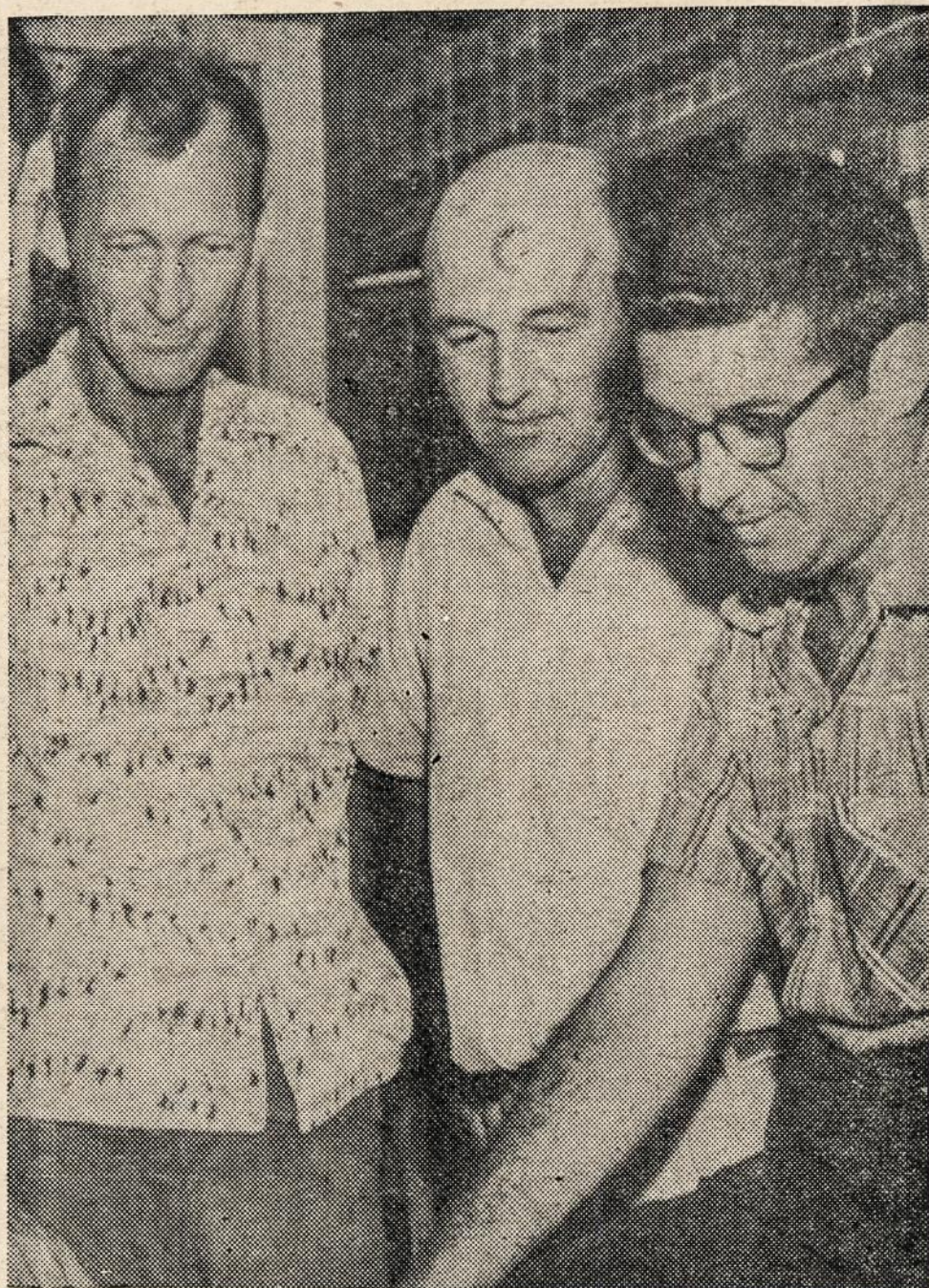
Omar Loutfi (kairėje) Egipto delegatas prie JT kalbasi su su patarėjais vienos sesijos metu.

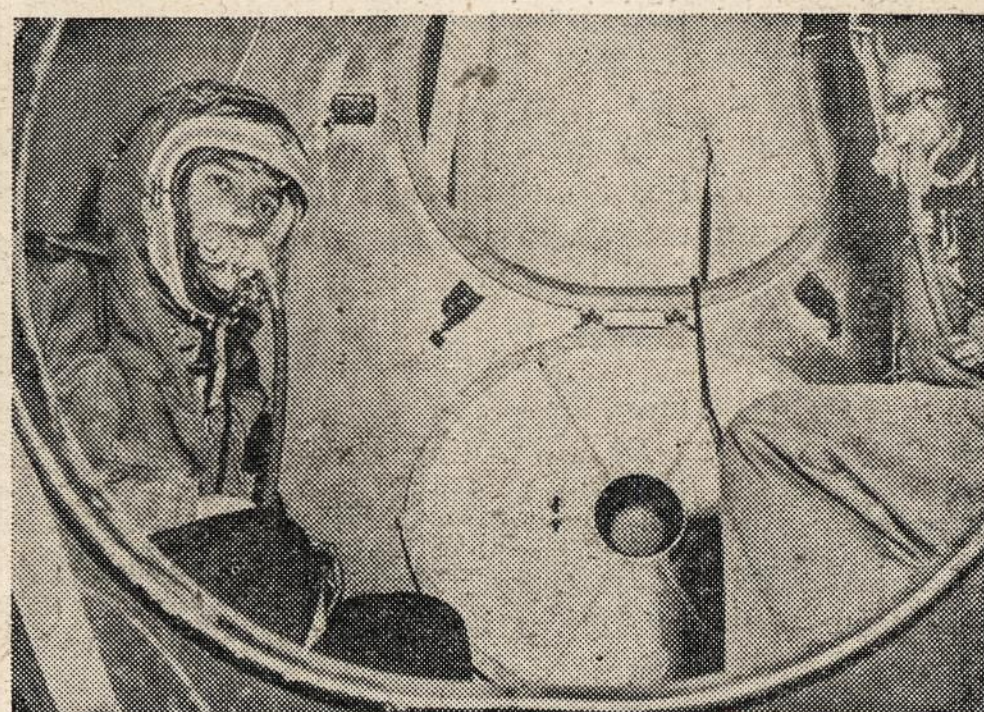
Tankeris "Caltex London" pasikrauna žibalu Houston, Texas, dokuose. Tai vienas iš 8 laivų, kurie aptarnaus Europą kuru Vid. Rytų krizės metu.

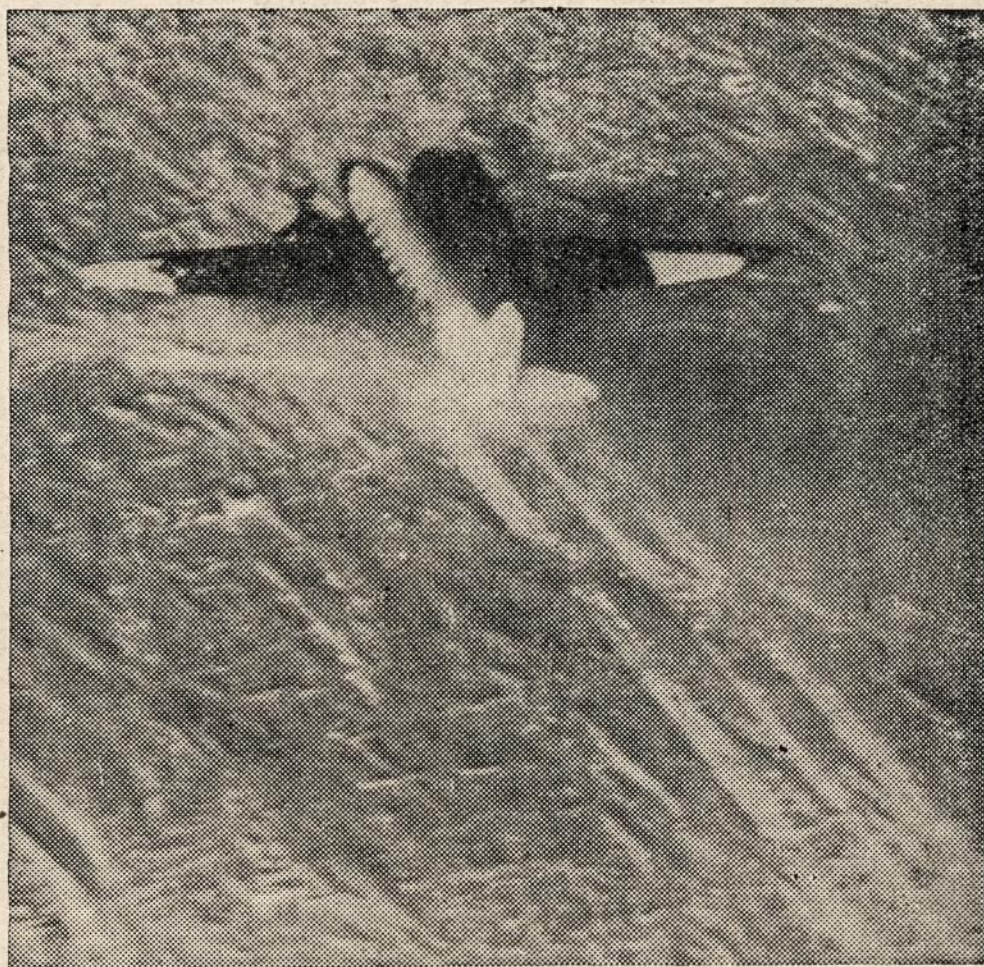
Antrojo pasaulinio karo tanklaivis "French Creek" neseniai buvo atremontuotas Beaumont, Texas.

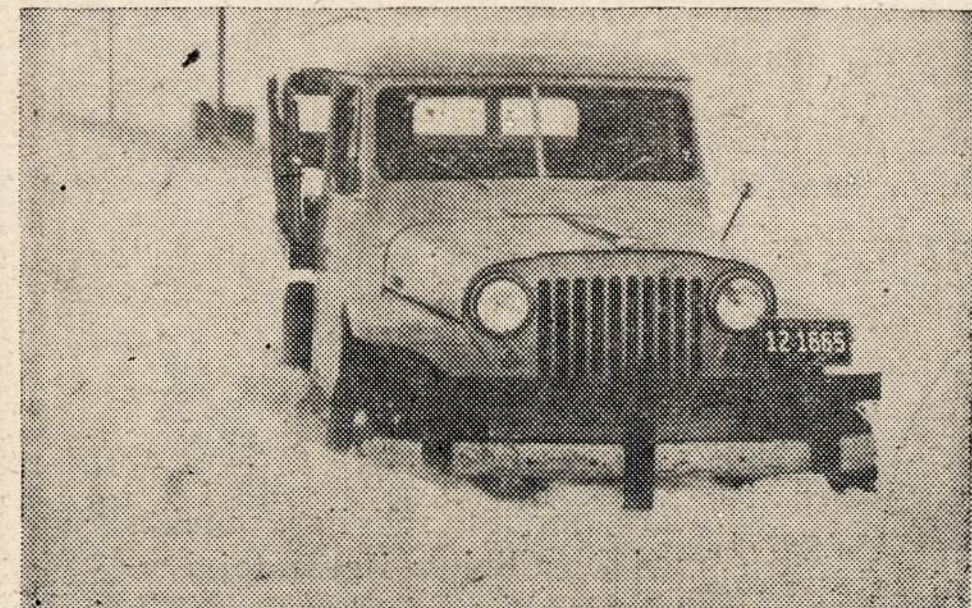
Žvejų laivo kapitonas Tom Wilson (centre) buvo meksikiečių peršautas. Manoma, kad tai atsitiko pasėkoje ilgalaikio amerikiečių ir meksikiečių ginčo dėl vėžiukų (shrimps) žvejybos vietų.

Amerikiečių laivyno karininkai šiuo balionu pakilo į aukštumas 78,000 pėdų.

Amerikos laivyno lėktuvas "Skytrain R4D" nusileidžia Pietiniame poliuje.

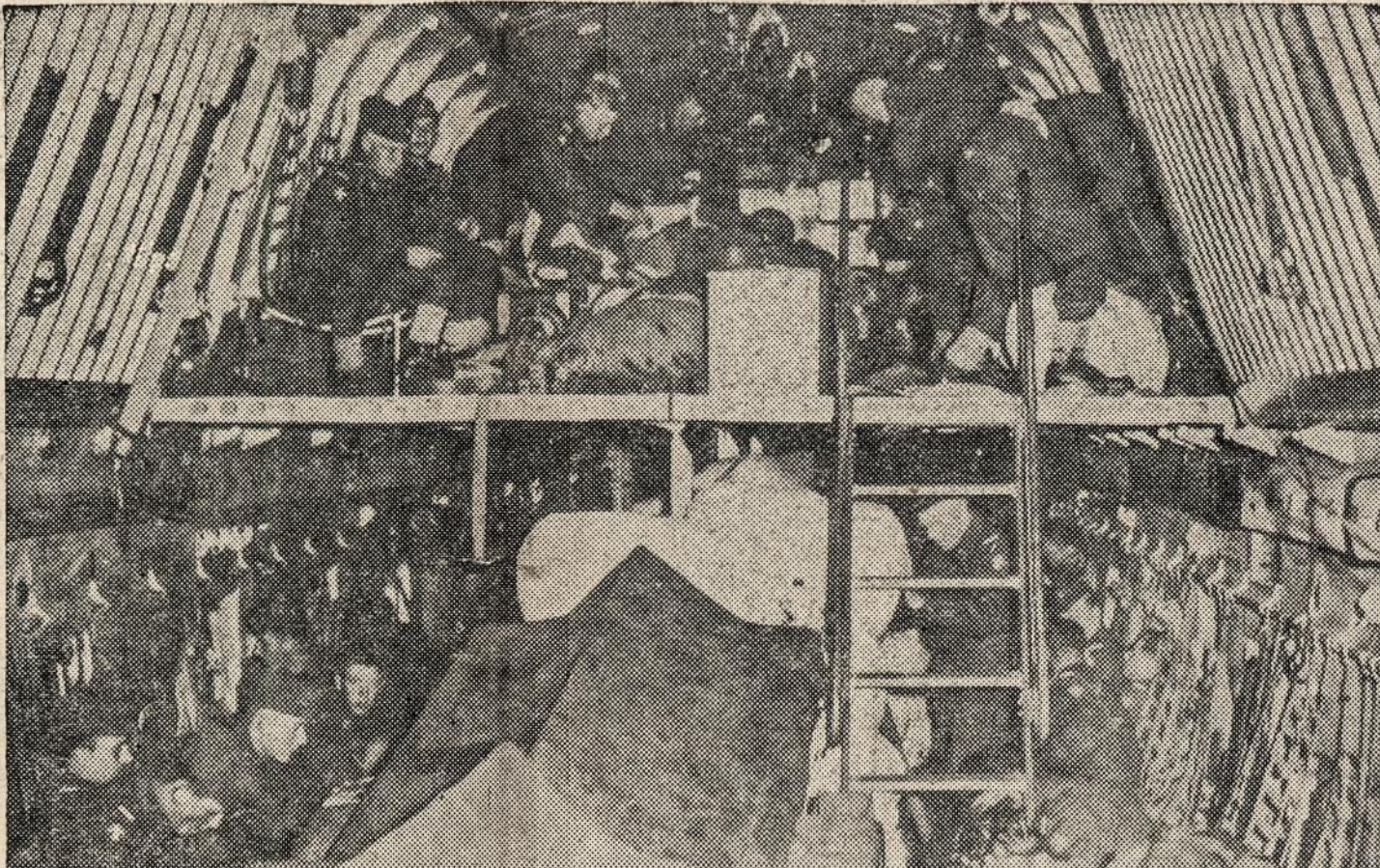
Pirmasis šiu metų sniegas iškrito Denver mieste vietomis net iki 5 inčių gilumo.

Prez. Eisenhoweris ir viceprez. R. Nixonas su žmonomis džiaugiasi savo laimėjimu.

Britų parašiotininkai, užėmę Port Saido uostą Egipte, įsitvirtina Gamal aerodrome.

Danijos Septintojo Karališkojo regimento kariai ruošiasi išskristi iš Kopenhagos užimti JT policijos pareigas Suez kanalo zonoje.

Egiptiečiai apieško griuvesius Port Saide mieste, kurį subombardavo anglų-prancūzų lėktuvai trumpos, bet aštrios kovos metu.

Perrinktas antram terminui prez. Eisenhoweris pasako pirmąją kalbą Washington, D. C.

Demokratas Frank J. Lausche (Old Strong Boy) išrinktas Ohio valstybės gubernatorium.

Vengrų patriotai virš Laisvės statulos New Yorke šalia Amerikos vėliavos buvo pakabinę ir gedulo kaspinu perjuostą Vengrijos vėliava.

Wesley Patrick Amerikos ateities ūkininkų konvencijoje Kansas City buvo išrinktas šiu metų "Ūkininkų žvaigždė". Paveiksle jis laiko savo 2 metų sūnų Harris.

Vienas iš studentų vadų Vengrijos sukilime atvykęs į Ameriką atskleidė Senato saugumo komitetui, tyrinėjantiems komunistų taktykas.

Valstybės sekretorius John F. Dulles, išėdamas iš ligoninės, kur jam buvo padaryta vėžio operacija, kalbasi su laikraštlininkais.

Ponia prezidentienė Eisenhower 60-to gimtadienio proga bučiuoja savo motinos ir sesers.

Gaisrininkas ramina moterį įstigusią pakeltinio traukinio laužė. Katastrofa įvyko šiaurinėje Chicagos dalyje.

Po rinkimų prez. Eisenhoweris aplanko savo ūkį Gettysburg, Pa.

(Tęsinys iš 5-to pusl.)

gausus rašytojas tikybės dalykais ir didis krikščionių Bažnyčios gynėjas, kovodamas su donatistų ir kitomis sektomis, parašė: verskite įeiti į Dievo karalystę. Jo raštai turėjo didelės įtakos viduramžių mintijimui ir čia suminėta jo išvada suvaidino liūdną vaidmenį. Jo autoritetingas žodis anais laikais nulėmė Bažnyčios nusistatymą panaudoti prievartą visiems išklydusiems iš Dievo apreiškų tiesų bei išganymo kelio.

Kristaus vadinami "rašto žinovai", atsiremdami šv. Augustinu, savaip išaiškino ir pataisė meilės ir atgailos evangeliją: didinimui Dievo garbės ir išganymui sielų yra būtina panaudoti prievartą; ji yra naudinga sieloms pačių paklydusių, o juo labiau reikalinga pašalinimui pavojaus tiems, kurie laikosi tradicinio tikėjimo.

Ryšium su amžinąja išganymo laime čia kyla prievartos problema. Ir mūsų laikais randasi ne tik lietuvių, bet ir kitų tautų katalikų tarpe nemažai tokių, kurie piktdinamiesi krikščionių persekiojimais, pateisina panaudojimą prievartos kitų įsitikinimų žmonėms ir reikalauja suvaržyti jų tikėjimo bei sąžinės laisvę. Šioje vietoje keliama laisvės ir jos piktnaudžijimo problema.

Tačiau tolerancija, neliečiamybė asmens, turinčio skirtingus įsitikinimus yra įsigalėjusi demokratinės valstybės.

3. Liberalizmo esminiai bruožai

Humanistai siek tiek nukreipė viduramžių visuomenės dėmesį nuo pomirtinio gyvenimo į pasaulietinius dalykus. Jie įnešė pragiedrulių į atgailos ir ašarų pakalnę. Tačiau humanistinis sąjūdis buvo tik vienas iš keletos veiksmų parengusių dirvą liberalizmo idėjai kilti.

Po Kryžiaus karų pagyvėjusi prekyba ir prekių gamyba, miestų augimas sudarė palankias sąlygas siekti didesnės laisvės viešam gyvenime. Religinė neapykanta, kitatikių persekiojimai mažina biznierių pelną. Kelionės į tolimus nežinomus kraštus, net į Indiją ar Kiniją (M. Polo — 1234-1324), atradimas naujų žemių, ypač Amerikos, negausūs, bet vertingi išradimai technikos srity, pažadino europiečių mintijimą ir veržlumą pažinti naujus daiktus bei apraiškas. Tikybinis protestantizmo sąjūdis, pasiekęs plačiuosius gyventojų sluoksnius ir sukuršęs socialinio pobūdžio valstiečių sąmyšius, išjudino ne tik aistras, bet taip pat davė medžiagos galvojimui.

Kopernikui pašalinus Žemę iš visatos centro, turėjo įvykti 16 šimtmečio galvose nemažas sukrėtimas. Atradimas naujos sątvarkos pasauly, priešingos juslinei patirčiai, apvertė aukštyn kojomis žmonių mintijimą: Žemė, kuri buvo nepajudinama ir atremta į šv. Raštą,

tapo lakia dulkele dausose. Protaujantiems žmonėms, pasijutus beribėje erdvėje plaukiančiais žemės valtelė, turėjo truputį kitaip atrodyti ir dangus ir pragaras. Anksčiau jie galvojo, kad Visagalio dėmesys buvo vien tik Žemė su Adomo ir Jievos palikuonimis. Paaiškėjo, kad visatoje yra daug saulų-žvaigždžių su planetomis, o gal būt ir su savotiškom būtybėmis. Tiesiog nuostabu, kiek sunkaus darbo pasaulio Kūrėjas turėjo vien tik su žydų tauta. Šv. Raštas, jo įkvėptas kūriny, liudija tą neuilstamą, smulkmenišką Dievo darbą, kantrybę derybose ir kovą su žydų tautos neištikimybė.

Bederindami visas tas naujoves su senomis žiniomis anų laikų kai kurie humanistai, nepalankiamos būtinybės vedami, turėjo prieiti skirtingų nuo Bažnyčios mokslo išvadų. Viduramžių Bažnyčios požiūriu, visi pasaulio daiktai buvo baigtinai sukurti per šešias dienas ir nustatyta pastovio tvarka visai tvarinijai. Pakitimai, kurie vyko ar turi vykti tautų gyvenime yra neesminiai, išskyrus įsikūnijimą Dievo Sūnaus. Pav., viena valstybė nukariauja kitą; maras ar kita nelaimė nusiaubia vieną ar kitą šalį ir t.t. Visa tai buvo numatyta prieš kursiant pasaulį ir pavesta Apvaizdai vykdyti ryšium su žmonių nuodėmėmis ir velnio kova prieš Dievą.

(Tęsinys 10 psl.)

Skaitykite "N-nas"

Anglų Kalbos Pamokos K. GINEITIS

6402 So. Fairfield Ave., Chicago 29
Telefonas: HEmlock 4-8037
(3-čias augštas, durys po kairei, arti 63-čios gatvės ir California Ave.).
Duoda prieš karą baigęs Čikagos universitetą.
1 dol. 25 ct. val. — privačios.

VERTIMAI - PILIETYBĖ - LAIŠKAI

Tel.: REpublic 7-5803

ADOMAS VAITKEVIČIUS

ANGLIŲ IR ALYVOS
PARDAVIMAS

Visų rūšių namų apšildymo
sistemos įvedimas, perdirbimas
ir pataisymas.

Greitas, sąžiningas ir pigus
patarnavimas.

ATLAS FUEL CO.
ATSTOVAS

4919 So. Paulina St.
PROspect 6-7960

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR
GERKLĖS LIGOS
PRITAICO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val.
iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 10 iki 1 val.
Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonas: PROspect 8-3229
Rezid. telefonas: WALbrook 5-5076

Tel.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tiksliai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadien. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo
1-4 ir 7-9, Antradi. nuo 1-5, Trečiad.
ir Šeštadienį tiksliai susitarus.

Ofiso telefonas: VIRginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 ki 4 po pietų.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: RE 7-6867

DR. BR. GAŽIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
Valandos: 2-4 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Šeštadieniais 2-7 val. p. p.

Rezid. tel.: STEwart 3-4511

Ofiso telefonas: YARds 7-1166

DR. J. GUDAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val.
kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų
ir 7:30-9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonas: PROspect 6-3838
Rezid. telefonas: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juska

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAICO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą,
išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Telef.: Ofiso ir buto OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Ave., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais 12-4 val.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEDzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons.

Vakara: pirmadi., antradi., ketvirtadi.
6-8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Dr. A. Valis - Labokas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DANube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Dr. Julia Monstavičius

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Motery ir vaikų ligos
10748 SO. MICHIGAN AVE.
Tel.: PU 5-6766
Naktį skambinti rezidencijon.
1653 W. 103rd St., Beverly Hills
Tel.: BEverly 8-3946
Darbo valandos: nuo 6 iki 9 val. po
pietų kasdien, išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. po pietų.

Telef. ofiso: PROspect 6-2240
Rezidencijos: PROspect 6-4732

DR. A. MACIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
5700 SO. WOOD STREET
(Prieš Southtown ligoninę)
PRIĖMIMO VALANDOS:
2-4 kasdien ir 6-8 pirmadi. ir penkt.
Šeštadienį 2-4 val. po pietų.
Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

DR. CONSTANCE O'BRIEN

PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

Dr. Juozas PAUKŠTYS

DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(įėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 p. p.
7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12.
Trečiadieniais uždaryta.
Telef.: LA 3-4949 — namu CE 3-7786

— Mažieji lietuvinkai tremtyje
nori mokytis. Padėk jiems
savo aukai

DR. STRIKOL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8.
Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YARds 7-4787
Namy telefonas: PROspect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai,
šaukite Midway 3-0001

Telef. ofiso: CLIFFside 4-2896

Rezid.: LAfayette 3-1172

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų.
Šešt. 2-6 val. popiet, išskyrus šeštad.

DR. VYT. TAURAS-

TUPČIAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos.
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Tel.: PROspect 8-1223 arba WE 6-5577
Ofiso val.: pirmadi. 8-10 val. vakaro,
antradi., treč. ir penkt. 6-9 v. v.
ir šeštad. 2-4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
Ofiso telefonas: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVE.
Rezid. telefonas: PROspect 6-8484
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.
Trečiad., šeštad. ir sekmadien. uždaryta.

Tel.: ofiso ir rez. PROspect 6-9400

Dr. Ona Vaškevičius

(VAŠKEVIČIŪTE)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo
6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet,
trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581; rez.: VI 2-0742

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmdieniais uždaryta.

DR. BRUNO J.

ZUBRICK'AS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6400 SO. KEDZIE AVE.
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.,
trečiad. ir sekmadien. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namy tel.: HILLtop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba Kojoms
(Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Illinois
Tel.: PROspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, O. D.

tikrina akis, pritaiko akinius,
keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YARds 7-7381
Priima: Vakara: nuo 6 ir 9 val.
Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų.
Treč. ir sekmadien. pagal susitarimą.
4455 S. CALIFORNIA AVE., Chicago

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YARds 7-1829

Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiad. nuo 10-12; penktadienį 10-2.
Šeštadieniais 10-2 val. po pietų.

DR. S. VAITUSH, Opt.

Palengvins akių įtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimo,
svaigimo arba aptemimo, nervuo-
tumo, skaudėjimo, akių karščio.
Atitaisau trumparegystę ir tolire-
gystę. Prirengiu teisingai akinius.
Visuose atsitikimuose egzaminavimai
daromę su elektra, parodancia ma-
žiausias klaidas. Speciali atyda krei-
piama į mokyklos vaikus.

VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro.
Šeštadieniais iki 4 val. vakaro.
Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta.
4712 S. ASHLAND AVE.
YARds 7-1373

8 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.

— SATURDAY, NOVEMBER 24, 1956

Pirmyn į kovą už tėvynę,

Už brangią žemę Lietuvos!

Ją bočių bočiai amžiais gynė,

Už ją ir jų vaikai kovos!

Maironis

Vėlyvas ir šaltas 1918 metų ruduo. Lietuvos žemėje dar siaučia taip pat šaltas ir žiaurus okupantas. Išblyškę, karo, o kartu ir visokių nepriteklių išvarginti šios šalies gyventojai dairo, laukdami bene pasirodys kur nors žiburėlis šioj gūdžioj naktį. Ir štai rytuose, viršum Vilniaus, sušvito aiški laisvės vilties aušra...

Bet, kaip Biliūno "Laimės žiburį" daug turėjo žūti, kol būrelis pasiryžėlių pasiekė žiburį, kuris laime išsibėgė visoje šalyje. Taip ir čia tada. Suprato Lietuvos gyventojai, kad saulės užtekant galima laukti tik kietoj kovoj su besiveržiančiais iš visų pusių tamsiais šešėliais — Lietuvos priešais. Nors ir slopinamas, bet pasigirdo iš sostinės balsas, šaukias vyrus prie ginklo. Ir rinkosi jie. Iš ūkių, bažnytkaimių, miestų ir mokyklų, rinkosi į būrius vaikai, jaunuoliai ir prazilę vyrai. Nors neretai išalkę ir silpnai apsirengę, ginklą tvirtai suspaudę rankose veržėsi ten, iš kur tik slinko Tėvynei pavojus. Tie vyrai vadinas: kūrėjai-savanoriai.

Niekas jų veiduose nematė baimės ir nusiminimo, nes prieš juos stovėjo: laisvė Lietuvai Tėvynei. Į kovą jie veržėsi; į mūšį ėjo su daina. Tėvynės laisvę jie vertino labiau už savo gyvybę. Jie, o ne kas kitas nepriklausomybės kovų istorijon savų kraujų įrašė šiaulius, Radviliškį, Alytų, Kėdainius ir kitas vietas. Jų, o ne kieno kito kraujo lašai, kaip rasa spindėjo užtekančios saulės spinduliuose. Ant jų kapų dygo kuklūs mediniai kryžiai Lietuvos laukuose, pievoje ir šiluose.

Jų žygius rėmė visas kraštas. Už juos tada karštos maldos plaukė iš drebančios dėl jų likimo motutės, žmonos ar sesutės širdies. Jų akys ir min-

tys buvo nukreiptos į tą kraštą, kur kovėsi jų išlydėti kūrėjai-savanoriai. O jie kovėsi tol, kol virš Lietuvos suplėvesavo trispalvė vėliava.

Nevisi jie grįžo iš kovos lauko. Grįžusieji tylūs išsiskirstė prie savo darbų ir pareigų. Tačiau jų įžiebtą laisvės kovos ugnį ir dabar teberusena, kėliančioj negirdėtą priespaudą lietuvių tautoj. Atėjus laikui, ji vėl išsiverš galingu vulkanu atnešiančiu mūsų tėvynei naują pavasarį...

Jau gerokai išreijo kūrėjų-savanorių eilės. Jų yra atvykusių ir į laisvąjį pasaulį. Tai gyvena tarp mūsų gyvieji anų laisvės kovų liudininkai. Daugumoje ramūs, jau pagyvenę, žilstelėję, arba ir visai baltom galvom vyrai. Su jais kalbant apie dabartinius mūsų tautos budelius, tuoj pajunti, kaip

ieško Chicagoje gyvenančių asmenų

Gegužienė Pūkaitė Kastulė, Silvestro duktė, turėjusi Chicagoje salūną.

Jakubauskas Kazimieras, Jo no sūnus, išvykęs į Ameriką 1914 m.

Jonavičius Zenonas, Kazimiero sūnus, iš Žvirzdalių k., Žlibinų p., Telšių apskr.

Jurkšaitė Reddell Antosė ir jos brolis.

Jurkštas Pranas, Antano sūnus, kilęs iš Gučiūnų kaimo, Rokišio aps.

Mimon Elė.

Narbutas Zenonas, Stanislovo sūnus, gimęs Chicagoje.

Praninskienė Ona, gyvenusi Brighton Parke, So. Mozart St.

Raudonis Jonas, Felikso sūnus, iš Sarakų kaimo, Gadunavos par.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji prašomi atsiliepti.

Lietuvos Konsulatas, 6147 So. Artesian Ave., Chicago 29, Ill. Telef. REpublic 7-8334.

juose atbunda karžygių dvasia. Tik gaila, kad į juos kreipiama per mažai dėmesio. Net kartais švenčiant brangią mūsų tautos šventę, jie užmirštami, o pagerbiamas koks nors nieko Lietuvai nedavęs biznieri.

Kiekvienais metais daug kur lietuvių kolonijose minima kariuomenės šventė. Šios šventės prasmė ir yra kūrėjų-savanorių žygiuose. Ją švenčiant tu-

rime palaikyti ir jaunojoj karoj kūrėjų-savanorių įžiebtą laisvės kovos ugnį, kad laikui atėjus ji išsiveržtų visa galybė ir nudegintų, kaip rūdis nuo plieno, tą baisųjį marą, kuris dabar siaučia mūsų šalyje.

A. TVERAS

Laikrodžiai ir Brangenybės

Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

SIUNČIAME SIUNTINIUS JŲSŲ GIMINĖMS Į LIETUVĄ

Primame:

VARTOTUS IR NAUJUS DRABUŽIUS, VAISTUS, MAISTĄ, AUDINIUS IR ODAS BATAMS.

Didelis pasirinkimas medžiagų, batų, skepetaičių, odų mūsų krautuvėse

AMERPOL ENTERPRISES

(CENTRAS)

11601 JOS. CAMPAU AVE., DETROIT 12, MICH.
6618 MICHIGAN AVE. (skyrius) TEL. TO. 8-0298

LIETUVIŲ DĖMESIUI!

NEWARK'E ATIDARYTAS OFISAS SIUNTINIAMS GABENTI Į SSSR

Į UKRAINĄ, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITUS KRASTUS.

Siunčiame maisto produktus, naujus ir dėvėtus drabužius, medžiagas, vaistus ir t. t.

SIUNTINIAI IŠSIUNČIAMI 48 VALANDŲ BĖGYJE.

— Siuntėjui įteikiamas pašto pakvitavimas apie išsiuntimą. —

— Siuntiniai pristatomi gavėjui 7-8 savaitių bėgyje. —

Siuntiniai, siunčiami oro paštu, pristatomi 7-10 dienų bėgyje.

Siuntėjas gauna asmenišką gavėjo pakvitavimą.

VISI SIUNTINIAI SIUNČIAMI SU JAU APMOKĖTU

MUITU, IR PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS.

SIŪSKITE SIUNTINIUS GIMINIEČIAMS!

Ofisas atdaras kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto ir 4 val. po pietų.

Reikalaukite katalogų. Rašykite rusiškai arba angliškai.

Netoli Pensylvanijos geležkelio stoties Newark'e.

PACKAGE EXPRESS CO.

314 MARKET ST.

NEWARK, N. J.

Mitchell 2-2452

Siuntiniai į
Lietuvą
ir Rusiją

CENTRAL PARCEL SERVICE YRA
VIENINTĖLĖ ĮSTAIGA CHICAGOJE,
INTURISTO ĮGALIOTA.

Aukštos kokybės vilnės angliškos medžiagos. Standartiniai audinių siuntiniai. Standartiniai maisto produktų siuntiniai.

Anti-Polio serumas, streptomicinas, cortisonas, serpasilis ir kitokie vaistai pristatomi oro paštu per keletą dienų.

Reikalaukite mūsų naujų katalogų.
Užsakymai be eilės priimami.

Jei norite pasiųsti Jūsų pačių sudarytą siuntinį — prašome paskambinti dėl susitarimo — WAbash 2-9354. Mes žymiai padidinome savo tarnautojų skaičių ir dabar galime priimti Jūsų siuntinius daug greičiau, negu pirmiau priimdavome.

Mūsų greitas ir patikimas patarnavimas yra gerai žinomas čia ir Lietuvoje. Nuo 1947 metų mes esame pristatę daug dešimčių tūkstančių siuntinių, nepraradę nė vieno.

Atdara nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9:00 val. ryto iki 4:30 val. po pietų.

Central Parcel Service, Inc.

Suite 1200, 220 So. State St., Chicago 4, Ill.

Tel.: WAbash 2-9354

Mūsų skyrius — Gordon Travel Service turi didelį patyrimą ruošti keliones į

EUROPĄ ★ AUSTRALIJĄ,
PIETŲ AMERIKĄ IR T. T.

laivais ar lėktuvais. Visi bilietai parduodami normalia kaina.

Mes turime taip pat informaciją dėl kelionių į LIETUVĄ.

GORDON TRAVEL SERVICE
Suite 1300
220 So. State Street, Chicago 4.
Tel.: WEBster 9-6362

Informacijos
Dėl
Kelionių

Baltic Express Co.

200 WEST 72nd STREET, NEW YORK 23, N. Y. TRafalgar 7-6611.

Garantuojamas pristatymas be atskiro atlyginimo.

Kalbame lietuviškai.

Siunčia dovanų siuntinius į LIETUVĄ ir visą Sovietų Sąjungą iš anksto apmokėtu muitu.

Paštu gautų siuntinių sąskaitas išsiunčiame.

24 valandų laikotarpį

Mes ne tik prižadame

Bet darom

Kiekvienam siuntiniui duodamas individualus patarnavimas. Pakuojame savo patalpose.

Pristatymas apytikriai 2 mėnesiai, oro paštu apytikriai 10 dienų. Globe Travel Service License.

Siuntinius išsiunčiame Kiekvieną Dieną.

PRAŠOME ĮSITIKINTI.

Reikalaukite raštu paruoštų siuntinių katalogus ir informacijas.

(Tęsinys iš 8-to pusl.)

Dėlto atskleidimas gamtos paslapčių ir žmonių gyvenimo taisyklių, nenumatytų Bažnyčios mokslo, buvo laikoma laisvamanybe ar vaisium aiškaus pasidavimo velniui. Šv. Rašto liudijimu teisingasis Dievas pašalino pirm laiko iš gyvųjų tarpo tūkstančių tūkstančius įvairių nuodėmingųjų. Būdama mistinis Kristaus kūnas, Kristaus galva, Bažnyčia yra paties Dievo įgalinta tą patį (t.y. persekiojimą ir teisimą) toliau vykdyti. Baigdamas skelbti evangeliją, Kristus tą patį pareiškė palyginimu: Karalius (Dievas) surengė savo sūnaus vestuvių proga didelę puotą. Daug kas iš kviečiamųjų atsisakė eiti puoton, teisingai nesitūrinėjimu laiko. Kiti met kvieslius užmušė, tretį atėjo į puotą kasdieniniais drabužiais. Užsirūstinęs karalius visus juos sunkia bausme nubaudė (Mato 22). "Ką surišite žemėje, bus suriša ir danguje" (Mato 18, 18).

Bemaž šimtui metų praėjus nuo Koperniko mirties bažnytinis inkvizicijos teismas 1633 m. vertė mokslininką Galilei atsižadėti heretiško įsitikinimo, kad žemė lekia apie saulę. 16 ir 17 šimtmečiais ištikimybė tiesai ir įsitikinimams vertė ne tik sektantus, bet ir mokslininkus prieštarauti teologijos mokslo klaidingai aiškinamiems dalykams. Daugeiui jų Bažnyčios vadovybė ir jos nurodymai jau nebuvo autoritetas. Skaičius tokių, išsiskyrusių su kaikiuriom Bažnyčios skelbiamom tiesom, vis augo. Kai kuriems jų kilo mintis, kad persekiojimai ir gausios aukos kitaip manančių religijos klausimais, nėra suderinami su Kristaus meilės nuostatais. Priešingai, tai yra velnio sukurstyti veiksmai, idant ugdytų nesantaiką, neapykantą ir kitus nesugyvenimo polinkius žmonių tarpe. Jų nuomone, būtų daug teisingiau, jei Bažnyčios vadovybė susilaikytų kursčius valstybių vyriausybės persekiojoti kitatikius ir skelbtų toleranciją jų atžvilgiu. Prievartos gi būdu neįmanoma įrodyti tiesą ir atstatyti autoritetą.

Čia susidarė liberalizmo užuomazga. Ji skleidėsi, plito ir 18 šimtme. pabaigoje Prancūzijoje ji gavo išraišką "Žmogaus ir piliečio teisė" ir 1791 me-

Skiedros

Konkurse maloniausiam ir briausiausiam dabartinio Lietuvos ausiai žodžiui, be abejo, laimėtų: "Tėvynės meilė" ir "komunizmas".

Kažin, vlikininkai ir šefininkai ar galėtų pasirašyti taikos sutartį principu: "Tikiu, politikoj esi kvailys, bet žinau, kad esi geras lietuvis?"

Tikėkite, ar ne, bet Olandijos socialių reikalų ministeris yra p-lė Margarita Klumpė.

Yra lietuvių, kurie laikraščių neskaito, bet mano daugiau žiną, negu tie, kurie skaito.

Pasvarsčius mūsų raudonų politikierių nuo 1918 metų išbraižiotą kelią, neišvengiamai darosi išvada, kad jie buvo politikieriai, kurie — nei gaidžiui galva, nei karvei uodega.

Kiekvienas posakis turi tiesos grūdą, kas už jo — melas.

Kirvukas

tais Jungtinių Amerikos Valstijų priede prie konstitucijos. Liberalizmo idėja vystoma ir gilinama iki mūsų laikų. 1948 m. Jungt. Tautų Organizacija deklaravo "Žmogaus Teises", kuriose išreikšti moderninio liberalizmo reikalavimai.

Nuovoka nepakartojamo žmogaus individualumo bei asmens vertės ir nuovoka kitėjimo dėsningumo buvo tos pirminės mintijimo atramos, kurios lėmė liberalizmui kilti ir augti. Kilus liberalizmo idėjai ir kovai už asmens teises, pradėjo aušti nauja istorijos gdynė.

Trys yra liberalizmo šakos: 1) religiniai filosofiniai liberalizmas, kuris siekia tolerancijos turintiems įsitikinimus skirtingus nuo tradicinių, konservatyvinių pažiūrų, 2) politinis (siaurąja prasme) liberalizmas, siekias teisės visiems piliečiams dalyvauti valstybės reikalų tvarkyme, t.y. demokratybės, 3) ūkiniai ekonominis liberalizmas, kovojas už laisvę rungtyniauti verslininkams visose ūkio šakose, siekias laisvės prekių bei nuosavybės apyvartai, ir kartu kovo-

(Tęsinys 11-me pusl.)

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS IR GAZOLINO STOTIS

Lyginimas, dažymas, taisomi ir reguliuojami (tune-up) motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. Alyva, baterijos ir padangos. Taip pat mano garaže perkamus duslintuvus įdedu veltui.

Nelaimių pasitaiko.

Mes pataisome.

Leiskite mums pataisyti radiatorių.

Ar reikia pagalbos?

(MUFFLERS INSTALLED FREE)

Ford 1941-53	\$8.25	Mercury 49-51	\$8.95
Chevrolet. All 1937-53	8.25	Oldsmobile 6, 41-50	8.20
Chevrolet 54-55	9.95	Plymouth 42-56	9.95
Chrysler 6, 42-52	9.91	Pontiac 37-54	8.95
Dodge 6, 42-56	9.95	Buick 37-52	12.00

IR TAIP PAT ČIA NEIŠVARDINTIEMS AUTOMOBILIAMS. Išmetimo paipą irgi įdedama veltui, jeigu perkama kartu su duslintuvu. DARBAS ATLIEKAMAS PATYRUSIŲ MECHANIKŲ. Dirbtuvė atidaryta: nuo 8 val. ryto iki 9 val. vak. Sekmad. uždaryva.

M. Č E S A S

1934 West 59th Street

Tel.: GR 6-9136

Ar ieškote saugios vietos savo sunkiai sutaupytiems pinigams?
... Ta vieta yra ST. ANTHONY B-VĖ!

Ar ieškote daugiau uždarbio?
... Ta vieta yra ST. ANTHONY B-VĖ!

VELTUI DOVANOS sąskaitų savininkams

...Kaklo papuošalai su auskarais įdėjusiems \$1,000

Sąskaitos federaliniai apdraustos iki \$10,000.00.

PRADĖKITE SĄSKAITĄ ŠIANDIEN PAS MUS

ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.

Telefonai: TOWNHALL 3-8131 ir BISHOP 2-1397

Šeštadieniais atdara iki 1:00 — pirmadieniais iki 8:00 val. vak.

JUOZAS GRIBAUŠKAS, Vedėjas.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR RUSIJĄ

Didžiausioji firma Amerikos žemyne

J. Kamienski - Janique Trading Co.

Atidarė antrą ofisą Chicagoje

2551 W. 63rd Street, Chicago 29, Ill. Tel.: HE 4-2380

2314 W. Chicago Ave., Chicago 22, Ill. Tel.: BR 8-6780

Visiška kiekvieno pasiūsto siuntinio garantija. Svorio riba, siunčiant paprastu arba oro paštu, 22 svarai.

Pristatymo laikas — oro paštu — 2-3 savaitės; paprastu paštu — 2-3 mėnesiai.

Jūsų gimines Lietuvoje gaus siuntinius visai nemokamai.

Ofisai atdaryti: kasdien nuo 12 iki 8 val. vak. siuntiniams į Rusiją.

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
2555 WEST 47th STREET
B. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas
Mokame aukštus dividendus. Keičiuojame čekius. Parduodame ir išperkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai veltui.
ATIDARYKITE SĄSKAITĄ ŠIANDIEN. — APDRAUSTA IKI \$10,000
Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vakaro; antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 5; trečiadienį uždaryta, o šeštadienį nuo 9 val. iki vidudienio.

LAIŠKAS "NAUJIENŲ" REDAKCIJAI

Didž. Gerbiamas Redaktorau,
Jūsų redaguojamo dienraščio š. m. lapkričio mėn. 2 d. numeryje buvo išspausdintas Broniaus Keturakio straipsnis "Dienos temomis" kuriame autorius pasiskelbė kai kurių neaiškių bei neteisingų dalykų, todėl tikiu, jog neatsisakysite įdėti šias mano paaiškinančias pastabas.

B. Keturakis vienoje straipsnio vietoje yra taip išsireiškęs: "Kas liečia sporto vienetų priėmimą kokios nors tavernos ar firmos reklamą ant pečių, kuri yra faktinuoju įrodymu organizatoriaus siauros orietacijos, niekada nebūs pateisinama FASK'o ir pačios Lietuvių B-nės, nes mūsų pagrindai nėra biznieriški ir niekinantieji sporto pagrindą". (Mano pabr. E. Š.).

Pagal šį pareiškimą išeina, jog autorius kalba FASK'o ir Lietuvių B-nės vardu, ypatingai, kada jis dar varo jo žodį mūsų. Čia man kyla didelis neaiškumas — kas gi įgaliojo B. Keturakį kalbėti šių dviejų įstaigų vardu, nes nei vienoje nei antroje iš jų jis neužima jokios vadovaujančios vietos. Man atrodo, jog tai yra paprastas straipsnio autoriaus savivaliavimas — atsistojimas į įsivaizduojamas pozicijas, norint greičiau "susidoroti" su savo oponentais.

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos Lietuvių žodynas. Geresnio anglietuvių kalbų žodyno nėra. Nenukelinama, kad naujas žodynas greitai laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai įrįstą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai anglišką žodyną. Kaina — \$14.00. Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiųskite \$14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Illinois

Balys Radio & Television
Parduodame ir taisome radio ir televizijos aparatus.
Elektros reikmenys — dovanos — plokštelės — atvirukai — filmai.
2646 WEST 71st STREET
PROspect 8-5374

Kitoje vietoje autorius šitaip kalba:

"Reikėjo ir reikia išnaudoti visas tikrąsias sporto vieneto įkūrimo sąlygas ir talką, bet ne medžioti futbolininkus iš kitų vienetų ir vos tik sąstato vienuolikei susidarius, akelbti futbolo klubui, kuris ištisus metus be jokios aprobacijos veikė o visuomenė ieškojo paramos".

Čia autorius negana kad labai neaiškiai kalba apie kažkokias tikrąsias sąlygas ir talką (nepasako kokias), bet ir skelbia neteisingus dalykus. Pavyzdžiui, yra skelbiama netiesa apie futbolininkų medžiojimą, nes susidarant minimam klubui joki futbolininkai iš kitų klubų nebuv medžiojami, o jie čia perėjo savo noru arba net prašymu (daugumoje iš LSK Perkūno), nes jo komanda tuo metu praktiškai neveikė).

Taip pat autorius klaidina žmones, sakydamas kad klubas ištisus metus veikė be jokios aprobacijos. Priešingai, šis klubas kaip tik tuoju išregistravo į Amerikos Futbolo Sąjungą, kuri yra vienintelė ir augščiausia savos rūšies įstaiga Amerikoje. Be to, jis, tuoj po įsisteigimo, užmezgė ryšius su FASK'o žinioje veikusia Vid. Vakarų sporto apygarda.

Čia būtų galima sužymėti daugiau užtikimų neaiškumų bei netikslumų, kurie tilpo minėtame B. Keturakio straipsnyje, tačiau nenorima užimti taip brangią vietą laikraštyje. Be to, reikia pridėti, jog autoriaus naudotas straipsnyje tonas jam garbės tikrai nedaug teikia.

Jūs gerbiąs

Edvardas Šulaitis,

Vienas iš klubo organizatorių ir dabartinis jo pirmininkas

"NAUJIENAS" SKAITO VISI SROVIU ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

Suvalkiečių vakaras gražiai praėjo

Lapkričio 18 d. Hollywood salėje įvykęs Chicagos Liet. Suvalkiečių draugijos vakaras praėjo su pasisekimu. Diena buvo graži, salė pilna žmonių. Visi vaišinosi ir linksmiai šnekučiavo, tartum vienos šeimos nariai. Buvo malonu matyti delegatus sugrįžusius iš lietuviškų draugijų konferencijos, pasipuošusius trispalvėmis. Jie dar labiau praskaidrino vakaro nuotaiką.

Programą atlikę Salt West

amžėnijos artistai publikos buvo šiltai sutikti. Dainininkų Onos Juozaitienės ir Purios Kuliešienės padainuotos dainos irgi visiems labai patiko.

Kalakutą laimėjo ponias Danko.

Šokiai, užsiėję iki vėlumų, praėjo draugiškoje nuotaikoje. Svečiai vaišinosi gerai, nes šeiminkams ir valgių pritrūko. Manoma, kad draugijai liks gražaus pelno.

Jūsų korespondentė O. Š.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE. Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

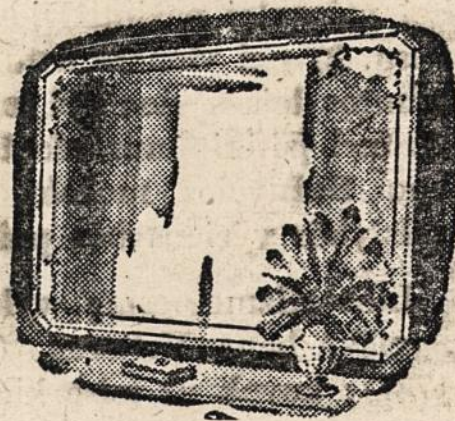
4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmadien., Antradien., Penktadien. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų. Trečiadien. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirtadienį 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

DOVANOS KALĖDOMS

Dovana gražuolei nuotakai.

Dovanos visiems šeimos nariams, draugams. Dovanos naujiems namams papuošti. Aplankykite mūsų didingąjį VENECIJOS KAMBARĮ, išpuostą naujaisiomis ir geriausiomis dovanomis, tinkamomis kiekvienai progai.

Parinkite dovanas dabar.

NORMAL GLASS COMPANY

7530 So. Halsted Street

HUDSON 3-4000

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.

6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS
GRovehill 6-7575

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.

2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
LAfayette 3-1083

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.

3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
CLIFFside 4-0104

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 SOUTH 49th COURT CHICAGO 50, ILLINOIS
TOWnhall 3-8131-2

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.

1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
HAYmarket 1-2028

NELAUKITE - RYTOJ GALI BŪTI PERVELU!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimei ištikus, neturėsite jokių nemalonumų.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc.

222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1043
Telefonas: CENTral 6-5208

Generaliai Agentai šių Kompanijų:

COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

pataria:

1. Nepraleiskit visų uždirbtų pinigų. Taupykit nors dalį.
2. Pinigams padėti nereikia važinėti. Juos galite pasiųsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.
3. Planingas taupymas visados moka gerus dividendus.

2202 W. CERMAK ROAD
Virginia 7-7747

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres

Chartered and Supervised by the U. S. Government

ISTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadieniais visai neatidaro.

(Tęsinys iš 10-to psl.)

ADOMAS P. JASAS

PO LAISVĖS KOVŲ

Kas krito — mėlę ištesėjo...

Buk, žodi, intymus! —

*O kur draugai laimingo Odisėjo,
vis laukiami — vis negrižę į namus?*

*Jie mirė kabaretuos ar žydinčioj alėjoj,
kai ėmė daiktus — kaip auksas, vynas, erotika — prastus;
o buvo jau laimingai kovodami praėję
liepsnojančius kalnus, jūras ir miestus...*

jās prieš kišimasi valstybės į darbdavių ir darbininkų santykius, prieš valdžios kišimasi į prekių gamybos ir jų paskirstymo sritį.

Šios liberalizmo srovės teka iš vieno joms bendro laisvės šaltinio ir jos turi, atrodo, vienodą socialinę prigimtį. Tačiau, tiek praeity, tiek šiandien, tarp minėtų liberalizmo srovių yra ne tik neišlygintų skirtumų, bet ir priešybių. Pavyzdžiui, yra tolerantų religiniu požiūriu, kurie priešingi demokratinei santvarkai. Arba yra demokratų, kurie reikalauja, kad valstybė aprėžtų nuosavybės teisę ir pagal iš anksto sudarytą planą tvarkytų prekių gamybą, jų kiekį, rūšį. Ir t.t. ir t.t.

Ateinančių šimtmečių uždavins spręsti ne tik pusiausvy-

rą valstybės gerovės ir paskiro asmens laisvės bei gerovės, bet taip pat šalint minėtų trijų liberalizmo srovių priešybes ir nukreipti tas sroves tekėti viena bendra joms laisvės vaga. Kol nėra tos idealinės būklės, tenka paskirai svarstyti kiekvienos liberalizmo srovės esminius bruožus.

Posakių sutrumpinimui religiniai filosofiniai ar dvasiniai liberalizmas, kuris išryškėjo anksčiau kitų liberalizmo srovių, bus vadinamas šiame rašiny vienu žodžiu "liberalizmas".

* * *

17 šimtmetį sustiprėjęs liberalizmo sąjūdis skelbė: 1) persekiojimas kitatikių yra blogybė, priešinga Dievo valiai ir įgimtai, nenusavinamai teisei bei prievolei pažinti Dievą bei tiesą. 2) nei vienam neturi būti atimtos teisės vien dėl to, kad jis turi įsitikinimus, skirtingus nuo Bažnyčios mokslo, nuo valstybės vyriausybės pažiūrų.

Liberalizmo esmę vykusiai išreiškė bene Volteras (1694-1787): kovok už teisę kiekvienam nevaržomai pasisakyti savo įsitikinimus; tačiau, visom išgalėm kovok prieš keno skelbiamą klaidą. Kiekvienas yra laisvas spręsti, kurie posakiai, kurios mintys klaidingos. Nesugebąs savo protu išspręsti kur tiesa, ar turįs nenugalimų abe-

mą ir lygybę. Toji asmens vertė ir lygybė yra įrašyta į 1948 m. Jungtinių Tautų "Žmogaus Teisių" deklaracijos pirmąjį straipsnį: "Visi žmonės gema laisvi ir lygūs savo verte bei teisėmis. Jie yra apdovanoti protu ir sąžine ir turi elgtis vienas su kitu brolybės dvasioje".

(Bus daugiau)

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

EVANSTON REST HOME

Let us take care
of your loved ones
Bed Patients Accepted
Special Diets - Home Cooking
1729 LIVINGSTON,
EVANSTON, ILL.
Greenleaf 5-5850

LIETUVIŲ STATYBOS BENDROVĖ

M Ū R A S

Builders, General Contractors

Atlieka planavimo ir statybos darbus gydytojų ofisų, gyvenamųjų ir viešųjų pastatų.
Namų įkainavimas ir įvairūs patarimai nemokamai.
Kreiptis šiuo adresu:

JONAS STANKUS

Kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. po pietų. Kitu laiku susitarus.
Tel.: Prospect 8-2013
6800 SO. CAMPBELL AVE.
Chicago 29, Illinois

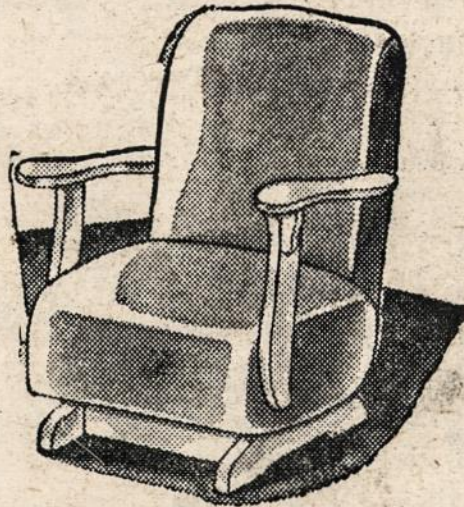
MIDLAND
Savings and Loan Association
Aukšta Dividenda
PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ
4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

KĖDĖS NUO \$29.10 IR BRANGESNĖS

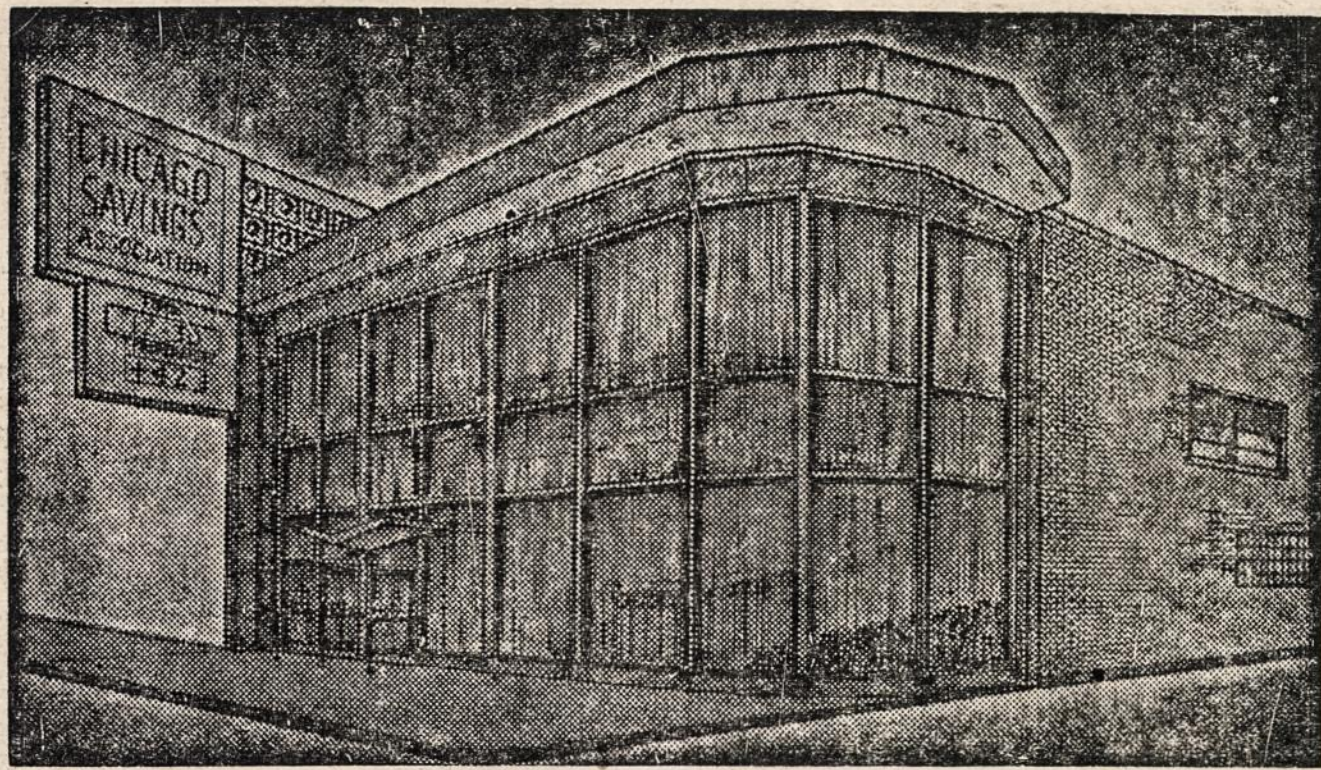
Kėdės tinkamos
Kalėdų dovanoms

Didžiausias pasirinkimas
IVAIRIŲ BALDŲ

Duodame prekes išmokėjimams
—Lietuvių valdoma įstaiga.

FELIX A. RAUDONIS, NELLIE BERTULIS, Sav.
ROOSEVELT FURNITURE COMPANY
2310 WEST ROOSEVELT ROAD Telefonas: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

Chicago Savings and Loan Association naujai statomas namas, kuris bus baigtas šių metų gale.

Mes iš anksto kviečiame visus atsilankyti į mūsų naujojo namo šaukų atidarymą (Grand Opening), įvykstantį 1957 m. sausio mėnesį.

Saugiausia ir pelningiausia vieta taupomiems pinigams laikyti yra apdraustose taupymo bendrovėse, kuriose kiekvieno taupytojo indėliai yra pilnai apdrausti iki \$10.000 Jungtinių Valstybių valdžios agentūroje. Visos bendrovės, turinčios šitokius draudimus yra vienodai saugios, visos stropiai valdžios įstai-

gų prižiūrimos ir visos turi atidėti vienodai reikalaujamų sumų atsargas, bet daugumas atideda daugiau, negu reikalaujama. Skirtumas yra tik toks: kai kurios bendrovės yra patogesnės taupytojui, visada išmokėjo ir išmoka aukštesnius dividendus ir teikia pelningesnius ir naudingesnius patarimus.

Chicago Savings nuo pat savo įsikūrimo dienos 1924 m. per daugiau, negu 32 metus, visada išmokėdavo taupytojams visas taupymui įdėtas sumas su aukštais dividendais. (Ir dabartiniu metu ši įstaiga moka aukščiausius dividendus "paid-up" investimentams). Kas liečia pelningus patarnavimus—tai Chicago Savings yra viena iš nedidelio skaičiaus tų bendrovių, kurios nemokamai teikia patarnavimus, iškeičiant čekius, apmokant šeimų sąskaitas ir atliekant kitokias pinigines operacijas.

Chicago Savings bendrovė, sąžiningai ir ekonomiškai prityrusių lietuvių tvarkoma, padidino savo turtą daugiau, negu iki \$18.000.000.00. Kviečiame visus pas mus, į mūsų pažangią, tvirtą finansinę įstaigą. Gyvenantieji toliau gali taupyti laisvais — atsiklauskite.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
6234 So. Western Avenue GROvehill 6-7575 Chicago, Illinois

Atidara pirm. nuo 12 iki 3, antr. ir penkt. nuo 9 iki 4, ketv. nuo 9 iki 8, trečiad. uždaryta visa diena, o šešt. nuo 9 iki 2 v. p. p.